

Europaudvalget

FOLKETINGET

OFFENTLIGT REFERAT

AF 32. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 24. maj 2013
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Benny Engelbrecht (S), næstformand, Jens Joel (S), Jeppe Kofod (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Per Clausen (EL), Lykke Friis (V), Sophie Løhde (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA).

I sin egenskab af sundhedsordfører deltog desuden Stine Brix (EL).

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning, erhvervs- og vækstminister Annette Vilhelmsen, udenrigsminister Villy Søvndal, minister for forskning, innovation og videregående uddannelser Morten Østergaard og minister for sundhed og forebyggelse Astrid Krag.

Næstformand Benny Engelbrecht ledede den første halvdel af mødet, hvorefter Jeppe Kofod tog over som fungerende formand.

FO **Punkt 1.** Rådsmøde nr. 3242 (konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2013

Erhvervs- og vækstministeren oplyste, at hun ville forelægge punkt 1 til 7 på dagsordenen for det kommende rådsmøde. Der var tre forhandlingsoplæg, hvoraf det ene var et tidligt forhandlingsoplæg, og to sager til orientering. De resterende to punkter, punkt 5 og 6, ville hun ikke nævne i sin forelæggelse, men hun modtog gerne spørgsmål.

FO **1. Revisionsforslagene**

Fremskridtsrapport/Orienterende debat

KOM (2011) 0778, KOM (2011) 0779

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Erhvervs- og vækstministeren: Den første sag, jeg vil nævne til forhandlingsoplæg, er Kommissionens forslag vedrørende revision. Der er tale om to forslag, nemlig forslag til revision af det ottende selskabsdirektiv og forslag til en ny forordning om særlige krav til revision af virksomheder af offentlig interesse. Forslagene er på dagsordenen for rådsmødet til fremskridtsrapport og orienterende debat. Jeg vil gennemgå de to forslag samlet.

Formålet med Kommissionens forslag til revision af det ottende selskabsdirektiv er at styrke det indre marked for revisionsydelser ved at gøre det lettere for revisorer og revisionsvirksomheder, der er godkendt i én medlemsstat, at udføre revisionsydelser i andre medlemslande.

Forslaget lægger blandt andet op til at give revisorer, der er godkendt i et EU-land, mulighed for midlertidigt og lejlighedsvis at kunne udføre revision i et andet EU-land. Derudover gives revisionsfirmaer mulighed for at levere lovpligtig revision i andre EU-lande, hvis den centrale revisionspartner, der leder revisionen, er godkendt i det pågældende EU-land.

Det foreslås endvidere, at revisioner fremover skal udføres efter de internationale revisionsstandarder. I praksis anvender danske revisorer i forvejen disse internationale standarder, men i flere øvrige EU-lande er disse fortsat ikke fuldt ud implementeret. Vi støtter fra regeringens side, at reglerne tager udgangspunkt i disse globale standarder.

Det foreslås også at modernisere reglerne om ejerskab af revisionsvirksomheder, så de får mulighed for at tiltrække fremmed kapital, vokse sig større og dermed bidrage til at mindske koncentrationen på revisionsmarkedet i EU.

Regeringen støtter indførelsen af internationale revisionsstandarder og forslaget om modernisering af grænseoverskridende revisorydelser i EU. Regeringen arbejder for, at tilsynet med grænseoverskridende revisionsydelser skal udføres af den kompetente myndighed i det EU-land, hvor den reviderede virksomhed har hjemsted.

Formålet med Kommissionens forslag til forordning er at styrke revisionen af virksomheder af offentlig interesse. Det vil sige børsnoterede og finansielle virksomheder. Forslaget skal ses som en reaktion på den finansielle krise, der har vist svagheder ved den lovpligtige revision. Det gælder særlig inden for den finansielle sektor, hvor der også i Danmark har været sager, hvor den lovpligtige revision har ladet noget tilbage at ønske. I Danmark er vi i gang med at håndtere udfordringerne, idet vi nu strammer kravene til de revisorer, der reviderer finansielle virksomheder, via nye og mere omfattende krav til efteruddannelse og en certificeringsordning. Kravene rækker ud over den EU-regulering, som vi diskuterer i dag, og omfatter altså kun den danske revisorbranche.

I Kommissionens forslag lægges der blandt andet op til at stramme reglerne for revisors uafhængighed ved for eksempel at begrænse de ydelser, som revisor må levere ved siden af revisionen. Hvis en revisor også tjener penge på at levere andre rådgivningsydelser til virksomheden, kan der stilles spørgsmålstejn ved, om revisor er uafhængig af virksomheden, mener Kommissionen. Det adresserer forslaget via en såkaldt sortliste over tjenesteydelser, som revisor ikke må levere ved siden af revisionsydelser, samt en gråliste over ydelser, som revisor må levere under visse betingelser, for eksempel godkendelse af virksomhedens revisionsudvalg. Forslaget indeholder derudover en 10-procents øvre grænse for, hvor stor en andel af revisors honorar fra den reviderede virksomhed, der må komme fra andre ydelser end revision.

Kommissionens forslag indeholder desuden et absolut forbud for store revisionsvirksomheder mod at levere rådgivning. Forbuddet gælder, hvis revisionsvirksomheden har mere end en tredjedel af sin omsætning fra meget store børsnoterede og finansielle virksomheder, og

revisionsvirksomheden samtidig tilhører et netværk, hvis samlede omsætning inden for EU overstiger 1,5 mia. euro.

For at sikre revisors uafhængighed og mindske risikoen for, at revisionsvirksomheden og kunden bliver for tæt forbundne, vil Kommissionen også begrænse den periode, som en virksomhed af offentlig interesse må have den samme revisionsvirksomhed, til seks år. Det kaldes ekstern rotation. Herefter skal revisionsydelsen sendes i udbud. Såfremt en virksomhed af offentlig interesse har valgt to revisorer, kan perioden forlænges til ni år.

Kommissionens forslag indeholder samtidig tiltag til at forbedre revisors kommunikation med virksomheden, virksomhedens interessenter og tilsynsmyndighederne. Det skal blandt andet ske ved at stille større krav til informationen i revisors erklæring.

Endelig foreslås det at styrke revisionsudvalgenes uafhængighed og rolle, ved at der bl.a. fremover skal være to revisions- og regnskabskyndige medlemmer af revisionsudvalgene. Der er allerede i dag krav om, at mindst et medlem skal være regnskabs- eller revisionskyndig. Regeringen ser ikke et behov for kravet om to regnskabs- eller revisionskyndige medlemmer i udvalget. Regeringen vil derfor arbejde for, at der fortsat kun skal være krav om et revisions- eller regnskabskyndigt medlem i revisionsudvalgene.

Derudover indeholder forslaget en række tekniske elementer om organisering af samarbejdet mellem de europæiske tilsynsmyndigheder og administrative sanktioner og foranstaltninger i forbindelse med overtrædelse af forordningen.

Jeg kan oplyse, at særligt Kommissionens forslag om at begrænse adgangen til at levere andre tjenesteydelser end revision og forslaget om, hvor længe en virksomhed af offentlig interesse må have den samme revisionsvirksomhed har været genstand for forhandling i både Rådet og i Europa-Parlamentet.

En lang række lande har været meget skeptiske over for disse dele. Desuden har også de danske interessenter været skeptiske over for disse samt andre dele af forslaget. Derfor vil jeg gerne sige, at der i det seneste kompromisforslag fra det irske EU-formandskab, som vi netop har modtaget, er sket en række ændringer. Ierne foreslår på baggrund af drøftelserne blandt andet at hæve grænsen for, hvor stor en andel af revisionshonoraret der må stamme fra andre ydelser end revision.

Derudover lægger ierne op til, at den såkaldte gråliste over tjenesteydelser, der må leveres af revisorer under visse betingelser, slettes, således at der alene er en sortliste over forbudte ydelser og en hvidliste over tilladte ydelser. Hvidlisten er udvidet til at omfatte alle rådgivningsydelser, der kræves ifølge EU-lovgivningen. Sortlisten svarer i det store hele til Kommissionens oprindelige forslag.

Det irske EU-formandskab foreslår endvidere at slette Kommissionens forslag om et absolut forbud for store revisionsvirksomheder mod at levere anden rådgivning. Bestemmelsen er ligeledes slettet i rapporten om forslaget fra det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentet.

Både det irske EU-formandskab og Europa-Parlamentet foreslår samtidig at forlænge perioden for, hvor længe en virksomhed af offentlig interesse må have den samme revisionsvirksomhed. Alt det vil begrænse de administrative konsekvenser ved forslaget for virksomhederne.

Alt i alt har irerne forsøgt at komme med en tekst, der tager hensyn til en lang række af landenes og Europa-Parlamentets bekymringer.

FO Regeringen støtter overordnet Kommissionens forslag til forordning, idet det er regeringens opfattelse, at der er et behov for at forbedre revisionskvaliteten og sikre tilliden til revisors arbejde i lyset af den finansielle krise. Revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant. Det er derfor afgørende for virksomheders vækst og konkurrenceevne, at brugere af regnskaber kan have tillid til kvaliteten af revisors arbejde. Samtidig er regeringen optaget af at sikre, at virksomheder ikke påføres unødvendige administrative konsekvenser eller omkostninger.

Regeringen arbejder derfor for, at forslaget ikke påfører virksomhederne unødvendige administrative konsekvenser eller omkostninger. Regeringen lægger således i forhandlingerne vægt på, at perioden for, hvor længe en virksomhed af offentlig interesse må have den samme revisor, forlænges væsentligt i forhold til Kommissionens forslag. Regeringen vil arbejde for, at de detaljerede udbudskrav ved rotationsperiodens udløb begrænses til at gælde for store virksomheder af offentlig interesse eller finansielle virksomheder.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at begrænsninger eller forbud mod at levere andre ydelser end revision gøres mere fleksible, så visse ydelser kan være tilladte, hvis der ikke er tvivl om revisors uafhængighed. I den forbindelse vil regeringen arbejde for, at lovpligtige ydelser efter national lovgivning ikke berøres af begrænsningen.

Det er umiddelbart vurderingen på baggrund af forhandlingssituationen, herunder særlig det irske formandskabskompromis og det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentets ændringsforslag, at forslagernes endelige udformning vil have færre administrative konsekvenser og omkostninger for virksomhederne end Kommissionens oprindelige forslag.

Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig de to forslag.

Pia Adelsteen ønskede at få ministerens kommentar til, at Sverige har afgivet en nærhedsudtalelse om forordningen, fordi svenskerne mener, at den ikke har sin berettigelse som en forordning.

Pia Adelsteen ville dernæst gerne vide, hvorfor regeringen går ind for rotationsprincippet, og hvor mange år den ønsker revisionsskiftet udvidet med? Fra sin tid som revisor mente hun, at det indgående kendskab, som et revisionselskab får til en virksomhed igennem et langvarigt samarbejde, kan være af stor værdi.

Hvad angår sanktioner over for revisionsvirksomheder, var Pia Adelsteen godt klar over, at der var lagt op til, at der ikke skal være mulighed for dobbeltstraf, dvs. både administrativt og strafferetligt, men ville høre, om reglerne vil blive ændret i forhold til de eksisterende danske straffemuligheder over for revisionsvirksomheder.

Idet hun citerede regeringens samlenotat om de lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagene, undrede hun sig over formuleringen ”hjemmel til at revisionsudvalg, en eller flere aktionærer eller en tilsynsmyndighed kan anmode domstolene om at afsætte en revisor”. Betyder det, at en enkelt aktieholder kan få en revisor afsat ved en domstol, eller skal det være et flertal af aktionærer?

Nikolaj Villumsen var positivt indstillet over for stramningen af reglerne på området, men ville gerne have præciseret, om forslagene vil være til hinder for en bedre dansk lovgivning.

Lykke Friis gav udtryk for Venstres klare støtte til et indre marked for revision, men også for en modstand mod, at man påfører det europæiske erhvervsliv nye sandsække i form af strammere regler. Derfor fandt hun det ønskværdigt at minimere byrderne i forslaget og nærme sig de globale regler i stedet. Hun havde i den forbindelse noteret sig med glæde, at ministeren går ind for en væsentligt længere rotationsperiode, men hvad menes der med væsentlig?

Dernæst bad hun ministeren om at bekræfte, at den danske regering arbejder for, at det er tilstrækkeligt med én revisor i et revisionsudvalg, da det vil gøre sammensætningen af en bestyrelse mindre kompliceret, end hvis der er krav om to revisorer. Sluttelig konkluderede Lykke Friis, at Venstre støttede mandatet på de ovenstående præmisser.

Merete Riisager sagde, at Liberal Alliance bakker op om initiativer, der styrker det indre marked, men mener ikke, at der skal opstilles begrænsninger for, hvilke rådgivende funktioner revisionsvirksomheder kan tilbyde. Partiet er også af den holdning, at erhvervsvirksomheder skal have mulighed for frit at vælge revisionsvirksomhed, og at der fra centralt hold ikke skal fastsættes en rotationsperiode – dog skal det i begge tilfælde være muligt at gribe ind ved begrundet mistanke. Det er centralt, at medlemsstater selv skal beslutte, om der skal være sanktioner på området.

Merete Riisager spurgte ministeren, hvad grundlaget er for, at regeringen går ind for en tidsbegrænsning for samarbejdet mellem en virksomhed og en revisionsvirksomhed, frem for at der udelukkede gribes ind, når der sker overtrædelser.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Pia Adelsteen, at forordningens berettigelse bunder i et ønske om at ensarte reglerne på tværs af EU-landegrænser, og at der ikke er grobund for den svenske skepsis.

Over for Pia Adelsteen og Lykke Friis bekræftede hun, at regeringen lægger vægt på, at rotationsperioden bliver væsentlig længere. Ministeren var opmærksom på de danske interesser, men ville ikke sætte et bestemt tal på, for spørgsmålet skal ses i sammenhæng med de øvrige forslag, og meget afhænger af forhandlingerne. Ministeren tilføjede, at medlemslandene har foreslået alt mellem 6 og 25 år, og at gældende danske regler foreskriver, at den ansvarlige partner på en revisionsopgave udskiftes efter syv år. Hvad angår sanktioner og Pia Adelsteens spørgsmål, uddybede ministeren, at det er regeringens opfattelse, at det sanktionsniveau, der lægges op til i forslaget, ikke er proportionalt med overtrædelsens karakter, og at der derfor kan være behov for en nedjustering. Hun tilføjede, at regeringen i forhandlingerne vil lægge vægt på valgfrihed mellem administrative og strafferetlige sanktioner.

Over for Nikolaj Villumsen fastslog ministeren, at baggrunden for forslaget bygger på et ønske om at gøre det lettere for revisionsvirksomheder at agere på tværs af landegrænser. Forslaget indebærer, at der indføres skærpede krav for revision af børsnoterede, finansielle virksomheder, og det betyder navnlig, at krav til revisors uafhængighed styrkes, at der indføres en mere informativ revisionspåtegning, og at der skal udarbejdes en revisionsprotokol. Der er også lagt op til, at et samarbejde mellem tilsynsmyndighederne i EU organiseres inden for rammerne af Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed, ESMA.

Henvendt til Lykke Friis pointerede ministeren, at der i dag ikke findes globale revisionsstandarder på området, og at EU dermed tager teten i forhold til at ville styrke den internationale revisionsregulering. The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), hvorunder det internationale standardsæt på revisionsområdet hører hjemme, har på baggrund af EU-forslagene sat gang i en modernisering af revisionspåtegninger. Regeringen kan dermed sige, at den støtter, at EU tager udgangspunkt i de globale standarder.

Til Lykke Friis' andet spørgsmål om krav til antal medlemmer i revisionsudvalg sagde ministeren, at regeringen ikke ser behov for to revisions- og regnskabskyndige medlemmer af et revisionsudvalg og vil arbejde for, at der fortsat kun skal være krav om en.

Pia Adelsteen pointerede, at det for Dansk Folkeparti er væsentligt, at hele rotationsprincippet fjernes, da virksomheder skal have ret til frit at vælge revisor. Hun var uforstående over for forslagets berettigelse, for det handler om at arbejde for, at sandsækkene bliver lettere, og høringssvaret gav desuden udtryk for, at rotationsprincippet medfører, at der

går central viden tabt. Ministeren havde givet udtryk for, at regeringen vil arbejde på en udvidelse af rotationsperioden, men havde givet en meget bred tidsramme på op til 25 år, hvilket gjorde det svært at sige ja til mandatet.

Pia Adelsteen mente ikke at have fået svar på sit spørgsmål om den svenske nærhedsudtalelse, da hun var interesseret i at kende ministerens egen holdning. Hun tilføjede, at problemet med netop forordninger er, at man på nationalt plan bliver spillet af banen. Hun konkluderede, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte mandatet.

Merete Riisager sagde, at det efter ministerens gennemgang stod klart, at Liberal Alliance ikke kunne tilslutte sig mandatet.

Nikolaj Villumsen gav udtryk for, at Enhedslisten støttede strammere kontrol og dermed godt kunne støtte mandatet.

Erhvervs- og vækstministeren meddelte Pia Adelsteen, at der var delte holdninger i Rådet til tvungen rotation. De lande, der støtter tvungen rotation, finder, at perioden skal være længere, og det seneste kompromisforslag fra det irske formandskab foreslår at forlænge perioden til 7 år med mulighed for yderligere 7 år og en efterfølgende forlængelse på 2 år.

Om forslaget berettigelse sagde ministeren til Pia Adelsteen, at rotationen skal forhindre, at der opstår for stor en fortrolighed mellem revisionsvirksomheder og de reviderede virksomheder, da det kan medføre, at den nødvendige objektivitet og integritet mindskes, og at forhold, der kunne give anledning til bemærkninger, ikke opdages under revisionen. Ministeren understregede ligeledes, at der var flyttet en række bestemmelser fra forordning til direktiv for at imødegå den svenske bekymring.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod ministerens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Liberal Alliance ytrede sig imod det.

FO 2. Statsstøttereform

Politisk enighed

KOM (2012) 0725, KOM (2012) 0730

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (sammenfatning side 24)

Erhvervs- og vækstministeren: Den næste sag, som jeg vil nævne til forhandlingsoplæg, er moderniseringen af statsstøttereglerne. Der er tale om to forslag: forslag til procedureforordning og forslag til bemyndigelsesforordning. Jeg vil gennemgå de to forslag samlet. Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet til generel indstilling.

Forslaget til procedureforordning har til formål at effektivisere behandlingen af klager og formalisere samarbejdet mellem Kommissionen og nationale domstole. Desuden bemyndiges Kommissionen til at kunne igangsætte undersøgelser af en sektor eller et specifikt støtteinstrument og dertil bede om enhver relevant information fra en virksomhed, en gruppe af virksomheder eller et medlemsland. Forslaget indfører en obligatorisk klageformular, der vil forenkle og effektivisere klagebehandlingen på statsstøtteområdet. Desuden vil Kommissionen få adgang til at afgive indlæg under nationale domstoles retssager om statsstøtte og kunne kræve materiale udleveret.

Regeringen lægger i forhandlingen vægt på, at dette alene sker som en undtagelse til de almindelige regler om indtræden i retssager, og at dette ikke bliver en hindring for den fornødne fremdrift i retssager. Regeringen støtter, at Kommissionen får direkte adgang til at indhente markedsinformation fra virksomheder, da mere viden vil hjælpe med at løse mulige statsstøttesager hurtigere.

Regeringen har i forhandlingen opnået, at virksomheder kun skal udlevere informationer, som er allerede tilgængelige for dem, og at disse informationer også udleveres til det pågældende EU-land. Virksomhederne kan således ikke blive pålagt at producere nyt materiale.

Forslaget giver også Kommissionen beføjelser til at sanktionere virksomheder med bøder, hvis de ikke udleverer de efterspurgte informationer. Regeringen har i forhandlingerne lagt vægt på, at muligheden for at sanktionere med bøder begrænses i videst muligt omfang og kun anvendes i de tilfælde, hvor virksomheden ifalder ansvar på groft uagtsomt eller forsætligt grundlag, ligesom bødernes størrelse skal være proportionale med forseelsen. Dette svarer til, hvad der allerede gælder på andre konkurrenceretlige områder som eksempelvis fusionsområdet. Dette er afspejlet i det foreliggende irske kompromisforslag.

Den anden halvdel af statsstøttereformen er en ændring af bemyndigelsesforordningen. Den giver mulighed for, at medlemsstaterne kan give statsstøtte til flere formål, som for eksempel breddeidræt, uden forudgående godkendelse fra Kommissionen. Jeg vil gerne understrege, at medlemslandene fortsat kun kan støtte disse, når de til punkt og prikke overholder den såkaldte gruppefritagelsesforordning. Kommissionen laver derefter en efterfølgende kontrol.

Forslaget vil gøre det lovligt at yde støtte til en lang række formål indenfor reglerne, der alle kan bidrage til at styrke vækst, beskæftigelse og grøn omstilling og fremme udviklingen af generelle infrastrukturforanstaltninger.

Samlet set er regeringen tilfreds med de foreliggende kompromisforslag og kan støtte dem begge. Forslagene bidrager til at skabe lettere administrative procedurer, færre byrder for virksomheder og nationale myndigheder, uden at statsstøttekontrollen slækkes.

I og med at man udvider områderne, hvor der lovligt kan ydes støtte, frigøres ressourcer i Kommissionen til håndtering af større sager, der forvrider konkurrencen på det indre marked. På den baggrund kan regeringen støtte forslagene.

Pia Adelsteen påpegede, at ministeren havde givet udtryk for, at regeringen vil arbejde for, at Kommissionens ret til at sanktionere virksomheder med bøder begrænses mest muligt, men hvad betyder det helt præcist? I den forbindelse ønskede Pia Adelsteen ministerens bekræftelse af, at kompromisforslaget tager højde for bekymringerne om direkte adgang til virksomheders informationer. Hun ønskede ligeledes ministerens kommentar til utilfredsheden med, at artikel 9 i PSO-forordningen udgår. Dernæst ønskede hun en forklaring på følgende udsagn fra regeringens samlenotat om, at den støtter, at "infrastruktur skal gruppefritages på nuværende tidspunkt på grundlag af den aktuelle udvikling i retspraksis".

Nikolaj Villumsen var umiddelbart positivt indstillet over for en slækkelse af reglerne for statsstøtte, men gav regeringen ret i bekymringen for, at Kommissionen efterfølgende kan gøre det mere kompliceret at give statsstøtte til PSO-trafik, altså togtrafik. Kunne det ende med at blive en boomerang for Danmark, hvis rammerne fremover kan strammes uden mulighed for indsigelser fra medlemslandene?

Lykke Friis tilkendegav, at Venstre støttede forhandlingsoplægget, men foreslog ministeren at sætte flere ord på, hvorfor det er godt med statsstøtte på et øget antal områder. Afviger det ikke fra den danske tankegang? Ministeren havde også været inde på bøder – er der et nyt element i dem, eller havde hun hørt ministeren sige, at de svarer til dem, man kender fra fusionsområdet?

Merete Riisager gav udtryk for, at Liberal Alliance er meget optaget af, hvorvidt initiativet vil betyde en øget konkurrenceforvriddning, hvis nationalstaterne bruger anledningen til at give mere statsstøtte. Hvad var ministerens holdning til det?

Erhvervs- og vækstministerens svarede Pia Adelsteen og Lykke Friis, at regeringen som udgangspunkt er forbeholden over for at give Kommissionen ret til bødesanktioner, men mener, at Kommissionen skal kunne sanktionere virksomheder, hvis disse udleverer vildledende eller mangelfuld information.

Virksomheder kan blive forpligtet til at udlevere fortrolige oplysninger til Kommissionen, herunder oplysninger, der er tavshedsbelagte som følge af f.eks. en kontraktaftale, og oplysningerne skal være relateret til den konkrete sag. Kommissionen skal tage hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder, og de kan ikke videregive oplysningerne – svarende til gældende regler på andre konkurrenceretlige områder, som f.eks. fusionsområdet, som fremhævet af Lykke Friis.

I sin respons til Pia Adelsteen og Nikolaj Villumsen på spørgsmålet om, hvorfor regeringen ikke støtter, at infrastruktur medtages, oplyste ministeren, at infrastruktur ikke var en del af Kommissionens forslag, men blev medtaget efter ønske fra en lang række medlemsstater. Det er regeringens holdning, at det på nuværende tidspunkt er for uklart, under hvilke forudsætninger støtten kan ydes. Kompromisforslaget indeholder en udbygget beskrivelse af forudsætningerne for støtte til infrastruktur, herunder at der ikke kan ydes støtte i henhold til forordningen, før der er opbygget en tilstrækkelig erfaring med det. Ministeren rundede sit svar af med at sige, at regeringen på den baggrund accepterer forslaget i dets aktuelle form.

Henvendt til Lykke Friis og Merete Riisager sagde ministeren, at moderniseringen af statsstøttere reglerne skal fremme vækst i et konkurrencedygtigt indre marked, koncentrere støtten om de sager, der har størst indvirkning på det indre marked, højne produktiviteten og styrke samarbejdet om håndhævelse af statsstøttere regler landene imellem.

Dertil kommer, at en række centrale statsstøtteinstrumenter udløber inden udgangen af 2013, ligesom forberedelsen af EU's flerårige finansielle ramme og EU's strukturfondsregler for 2014-2020 taler for, at moderniseringen igangsættes. Det vil betyde, at statsstøtte fremover kun godkendes som forenelig med det indre marked, når den er rettet mod identificerede markedsfejl og har reel tilskyndelsesvirkning. Medlemsstaterne skal udøve budgetdisciplin og mere selvkontrol i samarbejde med Kommissionen, og forslaget forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Hvad angår bødespørgsmålene fra Pia Adelsteen og Lykke Friis, gav ministeren udtryk for, at Kommissionens beføjelse til at pålægge bøder er nødvendig for at håndhæve bestemmelserne om informationssamling fra virksomheder. Hun understregede, at denne beføjelse kun vil blive aktuel i yderste konsekvens, hvor virksomheder udviser grov uagtsomhed. Loftet for bøder er på 1 pct. af den totale omsætning, og 5 pct. i dagbøder hvis virksomheden slet ingen information giver. Kommissionen skal i sin bødeudmåling også tage hensyn til virksomhedens størrelse og til proportionalitetsprincippet. Hun tilføjede, at Kommissionen fra 2003 og frem til nu kun har gjort brug af muligheden for at pålægge virksomheder bøder én gang.

Pia Adelsteen ville vide, om det i det hele taget er acceptabelt i henhold til grundloven, at Kommissionen giver danske virksomheder bøder.

Merete Riisager ville gerne have bekræftet, om det var korrekt opfattet, at ministeren mener, at øget statsstøtte på EU-niveau vil være en vækstfremmer.

Nikolaj Villumsen ønskede en afklaring af, om de regler, som Enhedslisten og regeringen finder bekymrende, kan ændres, uden at Europaudvalget bliver spurgt igen. Hvis ja, så han sig nemlig nødsaget til at stemme imod mandatet.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Merete Riisager, at Kommissionens statsstøttepolitik generelt er, at støtten skal reduceres og fokuseres mod fælles mål i EU, såsom at skabe vækst og beskæftigelse. Kommission ønsker at gøre det administrativt nemmere for medlemsstaterne at yde støtte på grundlag af den såkaldte gruppefritagelsesforordning, men det betyder ikke, at der kan udbetales mere statsstøtte, ligesom Kommissionen fortsat vil kontrollere statsstøtteforanstaltninger.

Til Pia Adelsteen lød svaret, at statsstøtteområdet falder inden for EU's enekompetencer, og Kommissionen kan derfor bruge bøder til effektivt at gennemføre EU beslutninger.

Ministeren gjorde det klart over for Nikolaj Villumsen, at de to forordninger skal vedtages i Rådet, og i tilfælde af ændringer skal de tilbage til udvalget.

Nikolaj Villumsen gav udtryk for, at Enhedslisten i så fald støttede mandatet.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var flertal imod ministerens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Liberal Alliance ytrede sig imod det.

3. Modernisering af EU's copyright lovgivning

Information fra Kommissionen /Præsentation /Udveksling af synspunkter

KOM (2012) 0789

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (samlenotat side 35)

Erhvervs- og vækstministeren: Den næste sag, jeg vil nævne til orientering, er moderniseringen af EU's copyrightlovgivning. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet til orientering fra Kommissionen. Desuden vil Antonio Vitorino, som er tidligere kommissær for retslige og indre anliggender, præsentere sin rapport om emnet, som det vil være muligt at udveksle synspunkter om.

Rapporten har til formål at tage stilling til de afgifter, der i mange medlemsstater pålægges lyd- og billedmedier, som for eksempel cd'er eller usb-drev. Afgifterne er en måde at kompensere på for den kopiering, der sker i privatsfæren, hvor det ikke er muligt for ophavsmanden til materialet at få compensation. Rapporten kommer med en række forbedringsforslag på dette område.

Generelt støtter regeringen initiativer, der styrker det digitale indre marked i EU. Regeringen tager indtil videre rapporten til efterretning.

4. Industripolitik

Information fra Kommissionen

KOM (2010) 0614, KOM (2012) 0582

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (samlenotat side 41)

EUU alm. del (12) – bilag 339 (regeringens høringsvar af 18/4-13 til

Kommissionens offentlige høring vedr. revision af indre markedslovgivningen for industrielle produkter)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Status for Akten for Det Indre Marked I + II

State of play

KOM (2011) 0206, KOM (2012) 0573

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (sammenotat side 44)

Tolv nøgleinitiativer om akten for det indre marked:

KOM (2010) 0608 - bilag 7 (regeringens hørings svar til Kommissionen)

KOM (2011) 0206 – bilag 1 (henvendelse af 24/5-11 fra DA)

KOM (2010) 0608 – bilag 9 (udtalelse fra Europaudvalget til Kommissionen)

KOM (2010) 0608 – bilag 10 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

EU-note (12) – E 21 (note af 18/3-13 om produktsikkerhedsforordningen)

EU-note (12) – E 3 (note af 10/10-12 om akten for det indre marked II - tolv nye initiativer til at skabe vækst)

EU-note (11) – E 22 (note af 7/2-12 om tolv forslag til fremme af vækst og beskæftigelse i EU)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 239 (side 756, Det Europæiske Semester, senest behandlet i EUU 8/2-13)

EUU alm. del (12) – bilag 46 (side 31, Akten for det Indre marked, senest behandlet i EUU 5/10-12)

Erhvervs- og vækstministeren nævnte ikke dette punkt.

6. Rådskonklusioner om smart regulering

Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2012) 0746, KOM (2013) 0122

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (sammenotat side 48)

Erhvervs- og vækstministeren: Med rådskonklusionerne bakkedes der op om en fortsat ambitiøs tilgang til smart regulering. Det skal ske gennem fortsat reduktion af unødvendige reguleringsmæssige byrder med fokus på evaluering af eksisterende regulering og ved udformningen af ny regulering. Rådskonklusionerne bakker især op om en styrket indsats for små og mellemstore virksomheder, herunder at der sikres direkte involvering af slutbrugere.

Regeringen har som ambition, at det skal være enklere at drive virksomhed i Danmark. Ved at gøre det mere enkelt at drive virksomhed, skabes der bedre rammer for vækst. Vi finder det derfor vigtigt, at der også på EU-niveau fortsat arbejdes med modernisering og forenkling af EU-reguleringen. Regeringen støtter desuden Kommissionens øgede fokus på slutbrugere.

ren, herunder arbejdet med at identificere de unødvendige byrder, som det bedst kan betale sig at arbejde for at mindske.

Rådskonklusionerne supplerer det danske arbejde for at skabe enklere regler. Regeringen lægger i det hele taget vægt på, at det er de oplevede byrder, der kommer i fokus.

Samtidig skal det understreges, at regeringen lægger afgørende vægt på, at indsatsen for at reducere de reguleringsmæssige byrder i EU-reguleringen ikke må medføre forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen, herunder på arbejdsmiljøområdet.

Derfor har regeringen også sikret, at dette hensyn afspejles i udkastet til rådskonklusioner. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner.

FO 7. Forvaltningsdirektivet

Tidlig forelæggelse

KOM (2012) 0372

Rådsmøde 3242 – bilag 2 (sammenotat side 55)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet den 29. maj, men forventes at være på dagsordenen på et kommende rådsmøde som a-punkt.

Forslaget har to hovedformål. For det første at sikre en smidig administration og styring af de kollektive forvaltningsselskaber, der forvalter ophavsrettigheder i EU. Hensigten med dette er blandt andet at give rettighedshaverne en bedre kontrol med forvaltningen af deres rettigheder. De kollektive forvaltningsselskaber inden for EU vil således skulle opfylde en række krav til deres struktur og organisation, som ligner de almindelige selskabsretlige krav til andre selskaber i det indre marked.

Det andet formål er at give musiktjenester som for eksempel TDC Play eller Spotify bedre mulighed for at indgå såkaldt multiterritoriale licenser. Disse licenser giver musiktjenesten adgang til at udbyde musik i flere medlemslande uden først at skulle indgå aftaler med forvaltningsselskaberne i hvert enkelt land.

Forslaget kan efter regeringens mening bidrage til at øge den grænseoverskridende aktivitet og dermed forbedre det digitale indre marked i EU. Det er fornuftigt, at der fastsættes ensartede regler om standarderne for god administration og ledelse i de selskaber, der forvalter rettighederne.

I forbindelse med forhandlingerne har en række medlemslande lagt vægt på, at forslaget ikke står i vejen for nationale løsninger til håndtering af ophavsretligt beskyttet materiale. I Danmark har vi tilsvarende nationale aftale- og tvangslicensordninger. Ordningerne muliggør, at brugerne som for eksempel Danmarks Radio kan benytte en lang række værker uden at skulle indgå aftale med hver enkelt rettighedshaver. Forvaltningsselskaberne sørger tilsvarende for, at rettighedshaverne honoreres for brugen af deres rettigheder.

Der er bred enighed mellem de danske brugere, rettighedshavere og forvaltningsselskaber om, at ordningerne i Danmark er velfungerende, da det er en let og effektiv måde at klare rettigheder på.

På den ene side har brugerne en sikkerhed for, at de ikke efterfølgende bliver mødt med krav fra rettighedshaverne. Samtidig har rettighedshaverne på deres side en sikkerhed for, at de får betaling for brugen af deres værker.

FO Regeringen lægger derfor afgørende vægt på, at forslaget skal tillade nationale ordninger, som de danske aftale- og tvangslicensordninger, og at en løsning ikke hindrer nationale godkendelsesordninger af forvaltningsselskaber. Regeringen vil desuden arbejde for, at de administrative byrder ved forslaget, herunder detaljeringsgraden, begrænses mest muligt, således at forvaltningsselskaberne ikke pålægges unødige administrative eller økonomiske byrder.

Regeringen vil også arbejde for, at forslaget tager hensyn til de forskellige måder, hvorpå danske forvaltningsselskaber er organiseret, samt at forslaget ikke bør omfatte organisationer, der arbejder som faglige organisationer.

Endelig vil regeringen arbejde for, at direktivforslaget bør omfatte de organisationer og virksomheder, der på kommerciel basis forvalter rettigheder på samme måde som ikke-kommercielle forvaltningsselskaber. På denne måde vil der være lige konkurrencevilkår for alle parter, der forvalter rettigheder på vegne af rettighedshaverne.

På den baggrund kan regeringen tilslutte sig forslaget.

Pia Adelsteen forstod ikke formålet med forslaget, der efter hendes mening var fyldt med floskler. Kan det handle om, at europaparlamentarikere i Bruxelles gerne vil have en dansk tv-kanal?

Hun understregede, at det for Dansk Folkeparti er vigtigt, at mulighederne på det danske marked bibeholdes. Der er stor forskel på, hvordan rettigheder håndteres, og det er derfor i udarbejdelsen af regler nødvendigt at tage hensyn til, at kunstnere organiserer sig forskelligt. Hun var overbevist om, at der ligger nogle problematikker, idet der er nogle rettighedshavende organisationer, der handler på medlemmernes vegne. Dernæst mente hun, det var vigtigt at lægge afgørende vægt på aftalelicensen og tvangslicensen, hvilket der efter hendes opfattelse også var lagt op til fra regeringens side.

Nikolaj Villumsen delte Pia Adelsteens bekymring for konsekvenserne for den danske måde at organisere sig på - f.eks. i forhold til aftalelicens - og han var derfor interesseret i at høre ministerens syn på sagen.

Lykke Friis havde lagt mærke til, at ministeren to gange havde sagt, at regeringen lægger afgørende vægt på, at den særlige danske model, bl.a. inden for musik, bevares, og at det bliver et dansk nej til forslaget, hvis det ikke er muligt. Så vidt Lykke Friis havde forstået, er den danske model en fremmed fugl ligesom realkreditte, og hun var tilfreds med, at ministeren vil gøre alt for, at den forsat skal have lov til at basker med vingerne på den europæiske himmel. Venstre kunne på den baggrund støtte mandatet.

Merete Riisager kunne tilslutte sig Lykke Friis' synspunkt om bevarelsen af den danske aftalelicensmodel. Hvordan vurderede ministeren udsigten til at bevare det system, hvor der let kan skaffes adgang til stort rettighedsbeskyttet materiale, som giver indtægter til kunstnerne?

Lisbeth Bech Poulsen kvitterede for ministerens holdning om at lægge afgørende vægt på, at forslaget ikke forhindrer de gode nationale godkendelsesordninger.

Erhvervs- og vækstministeren bekræftede over for udvalget, at regeringen lægger afgørende vægt på, at direktivet ikke må fjerne det velfungerende danske system.

Om forslagens formål sagde ministeren til Pia Adelsteen, at regeringens holdning er, at forslaget er fornuftigt og opstiller regler om god og ansvarlig ledelse, som vil kunne bedre forvaltningsselskabernes troværdighed i alle EU-lande. Derudover vil det virke som en katalysator for såkaldte multiterritoriale licenser til brug af musik på internettet. Som det forholder sig i dag, skal en tjeneste som Spotify rundt til alle medlemsstater for at indgå aftaler, men direktivet vil gøre det lettere at indgå aftaler, som dækker flere lande på en gang. Endvidere informerede hun Pia Adelsteen om, at regeringen for at sikre lige konkurrencevilkår vil arbejde for, at direktivet kommer til at omfatte organisationer og virksomheder, der på kommerciel basis forvalter rettigheder på vegne af ikkekommercielle rettighedshavere.

Pia Adelsteen var glad for, at ministeren havde sagt, at der vil blive lagt afgørende vægt på, at den danske model for ophavsrettigheder bevares.

Hun ønskede dog en afklaring af det foreslåede krav om detaljerede oplysninger. Skal virksomheder, der f.eks. ikke har repertoirelister, oprette dem? Og i forhold til løsning af tvister havde hun fået forståelse af, at der også bliver mulighed for at løse tvister mellem forvaltningsselskaber og brugere, men vil brugernes rettigheder og forpligtelser fortsat falde ind under den nationale kompetence?

Merete Riisager glædede sig ligeledes over, at ministeren mente, der skulle lægges afgørende vægt på at sikre den danske model, og gav dermed sin støtte til ministerens mandat.

Nikolaj Villumsen gav på Enhedslistens vegne også sit ja til mandatet på grundlag af ministeren udsagn om, at regeringen vil kæmpe for den danske model til det sidste.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Pia Adelsteen, at hun mente, at de foreslåede krav til forvaltningsselskaberne om at give meget detaljerede oplysninger om deres repertoire ikke var realistiske. Dem, der forvalter musikrettigheder, kender ofte deres repertoire helt ned til den enkelte sang, men det gælder ikke f.eks. Copydan Verdens TV. Her skabes værkerne ofte, ganske kort før de bruges, og der findes ikke en værkdatabase. Ministeren forventede, at der ville blive fundet en løsning i det endelige direktiv. På spørgsmålet om tvister, svarede ministeren, at de vil blive løst i dansk regi.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3243 (transport, telekommunikation og energi - telekommunikation og søtransport) den 6. juni 2013 og den 10. juni 2013

Erhvervs- og vækstministeren informerede om, at hun ville forelægge dagsordenen for det kommende rådsmøde om telekommunikation og søtransport den 6. og den 10. juni 2013. Der var en sag til forhandlingsoplæg og seks sager til orientering.

FO 1. Direktiv om skibsudstyr

Generel indstilling

KOM (2012) 0772

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen nævner jeg til forhandlingsoplæg. Sagen er på rådsmødet til generel indstilling som den eneste søfartssag. Kommissionen har fremsat et direktivforslag, som skal sikre en høj og ensartet kvalitet af udstyr til skibe i det indre marked. Der er tale om en opdatering af det nuværende direktiv om skibsudstyr.

Direktivet skal sikre, at udstyr i skibe, som f.eks. redningsveste og redningsbåde, bliver kontrolleret og godkendt på en ensartet måde i hele EU. Samtidig skal direktivet sikre, at EU's udstyrsproducenter reelt har fri adgang til hele det indre marked. Udstyr godkendt i ét EU land skal accepteres af de øvrige EU-lande, ligesom det er helt almindelig praksis i det indre marked.

Forslaget er baseret på Kommissionens og medlemslandenes erfaringer med anvendelsen af det nuværende direktiv. Der er blandt andet peget på, at medlemslandene anvender direktivet forskelligt, hvilket i sidste ende går ud over både sikkerheden og konkurrenceevnen.

Forslaget præciserer, hvilke tekniske standarder skibsudstyr skal godkendes efter. Kravene skærpes til de organer, der skal godkende skibsudstyr, for at sikre en mere ensartet vurdering af skibsudstyr blandt medlemslandene. Derudover styrkes kontrollen af udstyr på europæiske skibe, når de anløber en havn.

Forslaget indebærer også en styrket indsats mod kopiprodukter. Det er nødvendigt, da der i en række tilfælde er konstateret udstyr ombord på skibe, som tilsyneladende er godkendt og mærket, men som i virkeligheden er kopiprodukter uden gyldig godkendelse. Det kan i værste konsekvens forringe sikkerheden på skibene.

Derudover delegeres nogle beføjelser til Kommissionen for at sikre hurtigere og mere effektive processer og en mere ensartet gennemførelse af regler om skibsudstyr i EU. Det drejer sig blandt andet om Kommissionens mulighed for at afvise eller godkende nationale afgørelser om bestemte produkters lovlighed, eller når der opstilles kriterier for elektronisk mærkning af udstyr.

FO Vi forventer, at forslaget vil have en gavnlig effekt på sikkerheden til søs i EU, fordi det vil bidrage til en højere kvalitet af skibsstyr. Samtidig kan forslaget gavne både danske og europæiske udstyrsproducenter, fordi det sikrer lige konkurrencevilkår for salg af skibsstyr i det indre marked. Regeringen arbejder for, at medlemslandene i tilstrækkelig grad får indflydelse, når der fastsættes EU-standarder og mærkningskrav, justeres lister og foretages andre tekniske opdateringer. Det gør vi, fordi skibsfarten er et globalt erhverv. Det er derfor vigtigt for både den europæiske og den danske skibsfarts internationale konkurrenceevne og for sikkerheden til søs, at krav til skibsstyr i videst muligt omfang er globale.

På den baggrund kan regeringen støtte forslaget.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier ytrede sig imod det.

2. Net- og informationssikkerhedsdirektivet

Fremskridtsrapport/ orienterende debat

KOM (2013) 0048

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen er på rådsmødet til orienterende debat og en fremskridtsrapport. Forslaget

har til formål at højne sikkerheden i de digitale tjenester og elektroniske netværk, som vi er afhængige af.

Derudover ønsker man at sikre et ensartet og højt niveau af net- og informationssikkerhed på tværs af medlemslandene i EU. Dette skyldes internettets grænseoverskridende karakter.

De centrale elementer i forslaget er etablering af et nyt samarbejdsnetværk i EU på området, etablering af en national kompetent myndighed i hvert EU land og krav til offentlige myndigheder og en række private aktører vedrørende sikkerhedsforanstaltninger og anmeldelsespligt ved sikkerhedshændelser.

Regeringen støtter overordnet Kommissionens forslag og går ind for, at der fastlægges et minimumniveau for netsikkerheden på tværs af EU. Det er vigtigt for regeringen, at der sikres en fornuftig grænsedragning i forhold til spørgsmål af national sikkerhedsmæssig karakter, herunder at de enkelte medlemslande sikres maksimal inddragelse i fastsættelsen af krav i forslaget.

Regeringen vil i forhandlingerne lægge vægt på, at sikkerhedskrav til offentlige myndigheder og markedsaktører sker i overensstemmelse med de sikkerhedskrav til teleudbydere, som allerede stilles i dag på EU-niveau.

Vi er i den helt indledende fase af forhandlingerne. Jeg vil derfor komme tilbage med sagen her i udvalget på et senere tidspunkt.

3. E-signatur og elektronisk identifikation

Fremskridtsrapport/udveksling af synspunkter

KOM (2012) 0238

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EU-note (11) – E 35 (opdateret note om tolv forslag til fremme af vækst og beskæftigelse i EU)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 521, senest behandlet i EUU 7/12-12)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen har tidligere været forelagt udvalget til orientering den 7. december 2012. Forslaget er på rådsmødet til en fremskridtsrapport og udveksling af synspunkter.

Siden vedtagelsen af det eksisterende e-signatordirektiv i 1999 er der sket en markant teknologisk udvikling og en øget globalisering, og erfaringerne har vist, at direktivet ikke har haft den fornødne effekt til at fremme elektroniske transaktioner i EU.

Forslaget har derfor til formål at skabe de nødvendige juridiske, tekniske og organisatoriske rammer for problemfrie elektroniske transaktioner på tværs af grænserne i EU. Dette skal medvirke til at øge effektiviteten af offentlige og private onlinetjenester, e-handel og andre elektroniske transaktioner.

Forslaget fastlægger bestemmelser for gensidig anerkendelse og accept af elektroniske identiteter, ligesom det fastlægger en juridisk ramme for elektroniske signaturer og relaterede elektroniske tillidstjenester. I Danmark fungerer NemID som e-signatur og elektronisk identifikation.

Regeringen støtter overordnet forslagens ønske om at fremme elektroniske identitetsordninger og elektroniske signaturer i EU. Større tillid til elektroniske identiteter og elektroniske signaturer vil efter regeringens opfattelse kunne bidrage til mere e-handel og digital kommunikation mellem myndigheder og borgere i EU. Herved skulle det gerne blive nemmere for virksomheder og borgere at udnytte mulighederne i det indre marked.

Der er tale om et meget teknisk forslag, som fortsat behandles i EU på ekspertniveau, så vi vil få lejlighed til at drøfte sagen igen her i udvalget på et senere tidspunkt.

4a. Retningslinjer for transeuropæiske telenet

Fremskridtsrapport

KOM (2011) 0657

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 32)

EU-note (11) – E 35 (opdateret note om tolv forslag til fremme af vækst og beskæftigelse i EU)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 520, senest behandlet i EUU 7/12-12)

EUU alm. del (11) – bilag 553 (side 1225 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 25/5-12)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen har tidligere været forelagt udvalget til orientering den 7. december 2012 og til forhandlingsoplæg den 25. maj 2012. Jeg vil derfor gøre det kort.

Sagen er på rådsmødet til en fremskridtsrapport. Regeringen er fortsat positiv over for forslaget. Siden forslaget blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg, er der indgået en budgetaftale i Rådet for perioden 2014-2020. Det betyder for dette forslag, at man forventer, at der afsættes omkring 7,6 mia. kr. til initiativer på informations- og kommunikationsområdet.

Den endelige beløbsstørrelse vil afhænge af EU's endelige budget for perioden, der som bekendt ikke er endeligt vedtaget endnu, da forhandlingerne med Europa-Parlamentet pågår.

Det forventede budget er lavere end Kommissionens oprindelige forslag, hvorfor det forventes, at Kommissionen vil præsentere et revideret forslag inden længe.

Regeringen vil fortsat forfølge den linje i forhandlingerne, som udvalget gav mandat til i maj 2012, men hvis Kommissionen fremsætter et helt nyt forslag, vil vi vende tilbage til udvalget efter de almindelige procedurer.

4b. Infrastrukturforordningen

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0147

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 41)

EU-note (12) – E 35 (note af 3/5-13 om udrulning af højhastighedsbredbånd)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen er på rådsmødet til en fremskridtsrapport. Formålet med forslaget er at skabe de nødvendige organisatoriske rammer og instrumenter til at reducere omkostninger forbundet med udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU.

Forslaget vil åbne op for yderligere deling af eksisterende fysisk infrastruktur på tværs af forskellige sektorer og øge koordineringen af gravearbejde.

Der lægges op til, at det skal være muligt for netoperatører at få adgang til infrastruktur, der kan anvendes til at udbrede højhastighedsbredbånd. Der er tale om alt lige fra kabelkasser til kloakrør.

Forslaget lægger op til, at adgang og anvendelse aftales mellem parterne på fair og rimelige vilkår og betingelser. Disse vilkår og betingelser inkluderer bl.a. pris, vurdering af disponibel plads, sikkerhed og en række andre objektive kriterier. Der lægges op til, at eventuelle tvister håndteres af den nationale tilsynsmyndighed på teleområdet. Dertil foreslår Kommissionen, at alle nybyggerier og bygninger, der gennemgår større renoveringer, gøres klar til højhastighedsbredbånd.

Regeringen er overordnet positiv over for forslaget, som på flere måder er i tråd med de initiativer, der indgår i regeringens udspil om bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark. Regeringen vil i forhandlingerne arbejde for, at initiativer til udrulning af højhastighedsbredbånd ikke utilsigtet begrænser eller ødelægger eksisterende konkurrencemarkeder.

Forslaget er endnu meget tidligt i forhandlingsforløbet, hvorfor vi vil få lejlighed til at drøfte sagen igen på et senere tidspunkt her i udvalget.

5. Tilgængeligheden af offentlige organers websteder

Fremskridtsrapport

KOM (2012) 0721

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 50)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen er på rådsmødet til en fremskridtsrapport. Forslagets formål er at indføre en fælleseuropæisk standard for webtilgængelighed baseret på anerkendte internationale retningslinjer og i højere grad end tidligere at forpligte hjemmesider på bestemte områder til at overholde disse krav.

Regeringen støtter forslaget om at fremme tilgængeligheden af offentlige myndigheders hjemmesider. Dette er i overensstemmelse med målsætningen i regeringens fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 om, at offentlige selvbetjeningsløsninger skal være let tilgængelige for personer med funktionsnedsættelse. Regeringen støtter på den baggrund fælles regler på området på tværs af EU.

Regeringen mener, at forslaget kan modvirke fragmentering, øge konkurrencen og forhåbentlig derigennem skabe bedre markedsforhold, billigere webtilgængelighed og flere tilgængelige websteder for personer med funktionsnedsættelse.

Det er også en sag, jeg vil vende tilbage med her i udvalget på et senere tidspunkt.

6. Europas Digitale Dagsorden

Politisk drøftelse

KOM (2012) 0784

Rådsmøde 3243 – bilag 1 (samlenotat side 57)

Erhvervs- og vækstministeren: Sagen er på rådsmødet til politisk drøftelse. Drøftelsen skal ses som opvarmning til den forventede temadrøftelse af den digitale dagsorden på Det Europæiske Råd i oktober.

Det er fra formandskabets side endnu ikke endeligt fastlagt, hvad drøftelsen vil fokusere på, men fra regeringens side er vi generelt optaget af: At vi sammen forfølger de mål, der er sat i den digitale dagsorden for Europa, og at man fra dansk side arbejder for at sikre udviklingen af et velfungerende digitalt indre marked og tilskynder lige adgang og tilgængelighed for alle personer, herunder også personer med funktionsnedsættelser.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3241 (udenrigsanliggender) den 28. maj 2013

1. Syrien

Politisk drøftelse/rådskonklusioner

Rådsmøde 3241 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1063, senest behandlet i EUU 19/4-13)

Udenrigsministeren: I Syrien er den humanitære situation yderst tilspidset. I sidste uge passerede antallet af flygtninge 1,5 millioner. Dødstallet stiger desværre også dramatisk dag for dag, og der har de seneste uger været rapporter om flere nye massakrer. Efter en længere periode med fremgang for oppositionen er billedet i løbet af de sidste par måneder vendt, og det er nu Assadstyret, der vinder frem. På oprørssiden vinder ekstremistiske grupper frem på bekostning af de moderate i kraft af bedre bevæbning og organisering. Oppositionskoalitionen mødes i disse dage i Istanbul. Det er min forventning, at man her blandt andet vil se på spørgsmålet om ledelse af koalitionen, efter at al-Khatib har annonceret sin afgang.

På rådsmødet er det min forventning, at drøftelsen vil koncentrere sig om særligt tre områder: udviklingen i det politiske spor, mulighederne for yderligere støtte, herunder humanitær støtte til Syriens nabolande, og en forlængelse af sanktionsregimet. I det politiske spor er der som bekendt skabt nyt momentum, efter USA og Rusland er blevet enige om at arrangere en international konference med deltagelse af parterne som opfølgning på Genève-mødet i juni sidste år. Det er forventningen, at mødet vil finde sted i løbet af juni. Fra dansk side bakker vi op om initiativet, og det er min forventning, at der på rådsmødet vil være enighed om, at EU gør det samme.

I forhold til spørgsmålet om mulighederne for yderligere støtte til civilbefolkningen forventer jeg, at vi blandt andet vil diskutere den humanitære situation. Jeg forventer også en drøftelse af, hvordan vi kan støtte nabolandene i at håndtere de humanitære udfordringer, og ikke mindst hvordan vi kan optimere den humanitære adgang inde i Syrien. Fra dansk side ser vi løbende på, hvordan vi kan støtte koalitionen bestrebelser på at levere over for befolkningen.

Endelig forventer jeg, at vi på rådsmødet vil have en grundig drøftelse om forlængelsen af sanktionerne over for Syrien. Det samlede sanktionsregime udløber som bekendt med udgangen af maj, og det er ingen hemmelighed, at nogle lande i forbindelse med forlængelsen ønsker en lempelse af våbenembargoen. De ønsker en mulighed for at levere våben til den moderate opposition, dels for ikke at risikere, at de ekstreme grupper vinder endnu mere frem, dels for at presse styret til forhandlingsbordet. Fra dansk side fastholder vi, at der er tale om et vanskeligt dilemma. Vi anerkender behovet for at hjælpe den moderate opposition, som er under pres fra begge sider, men vi er samtidig dybt bekymrede for risikoen for spredning af våben til ekstremistiske grupper.

Vi frygter også, at en lempelse af våbenembargoen lige før Genève-mødet kan risikere at afspore det amerikansk-russiske initiativ. Det værste, der kan ske, er, at det samlede sanktionsregime falder bort, såfremt der ikke kan opnås enighed, og vi vil derfor engagere os i diskussionen med henblik på at finde det kompromis, som kan sikre, at EU står sammen, samtidig med at der tages højde for vore bekymringer.

Ud over diskussionen om våbenembargoen forventer jeg, at vi på mødet vil diskutere lempelser for oppositionen af de økonomiske sanktioner, således at det vil blive gjort muligt at åbne EU-bankfilialer i oppositionskontrollerede områder i Syrien. Med dette tiltag ønsker EU at medvirke til at give den syriske befolkning så gunstige økonomiske præmisser som muligt, for at den allerede nu kan påbegynde genopbygningen af landet. Det støttes fuldt ud fra dansk side.

Nikolaj Villumsen opfordrede regeringen til fortsat at støtte USA's og Ruslands bestræbelser på at få fredsforhandlinger i gang og at holde fast på våbenembargoen. Som han ser det, er der en konflikt mellem USA og Ruslands linje og Qatar og Saudi-Arabien, der lige nu pumper våben ind i landet. Nikolaj Villumsen mente, at de sidste to års konflikt viser, at problemet ikke kan løses militært. Han spurgte, om Danmark har forhørt sig hos FN, om der er særlige områder af den humanitære bistand, man kan bidrage med. I Europarådet havde de diskuteret, at selv de mere stabile af Syriens nabolande, risikerede at bukke under for de enorme flygtningestrømme.

Lykke Friis bemærkede, at et dilemma i sagens natur kan ses på flere forskellige måder, hvad der også gjaldt våbenembargoen, som den britiske premierminister David Cameron i modsætning til udenrigsministeren ønskede at lempe, så man kan levere våben til den syriske oprørskoalition. John Kerry arbejdede ifølge pressen for det samme. Statsministeren havde inden DER-mødet sagt, at man efter hendes mening ikke skulle militarisere konflikten yderligere, men at våbenembargoen stopper, hvis ikke man finder et kompromis, og at man derfor ville gå konstruktivt ind i drøftelserne. Lykke Friis ville gerne vide, hvordan det skulle tolkes. Vil regeringen støtte briterne, hvis flere lande erklærer sig enige med dem?

Udenrigsministeren oplyste, at regeringen længe har efterlyst politisk handling. Derfor var initiativet til konferencen i juni opløftende, selv om det ikke bliver let at få både det syriske regime og oppositionen til at møde op endsige tale sammen. I det militære spor sker der det, at regimet får våben fra Rusland, Iran og Hizbollah, som formentlig også leverer et betydeligt antal soldater, mens de mest militante dele får støtte fra golfstaterne. Dilemmaet består i, at de moderate oprørere har færrest våben. De skaffer dem ved at indtage kaserner og flyvestationer og ved at købe dem i området. Ministeren svarede Lykke Friis, at et dilemma ikke bare indeholder forskellige opfattelser, men også svære valg.

Han tilsluttede sig statsministerens ord om, at regeringen er bekymret for en yderligere militarisering og for at komme til at levere våben til de forkerte. Storbritannien, Frankrig og Italien ønsker at lempe embargoen; andre lande er absolut imod; andre igen mener, at det afhænger af betingelserne. På mødet i februar åbnede man op for leverance af ikke-dødbringende våben og teknisk assistance, der kan beskytte oprørere og civile. Det værst tænkelige er, hvis det ikke lykkes at lave en aftale og at embargoet dermed brister, for med et splittet EU er der frit slag. Derfor vil regeringen prioritere at nå et kompromis, som ikke vanskeliggør konferencen i juni.

Ministeren svarede Nikolaj Villumsen, at der udover de 1,5 millioner mennesker, der er flygtet ud af Syrien, er 3,2 millioner internt fordrevne og endnu flere, der er afhængige af fødevarerhjælp. Sundhedssystemet er stort set brudt sammen, og folk bliver ikke længere behandlet for ganske almindelige sygdomme. Danmark bidrager derfor til sundhedssystemet og genopbygningen i de oppositionskontrollerede områder. Siden marts 2011 har man givet 227 mio. kr. i bistand, og af dem er de 15 mio. kr. allokert til såkaldte cross-border humanitære operationer. Behovene vurderes at stige i løbet af 2013, og derfor varslede ministeren, at der vil blive allokert flere midler til at sikre situationen. En del af de 227 mio. kr. går til FN-systemet, og de er ikke alle sammen øremærkede, da man vil give de humanitære organisationer de bedste betingelser. Allerede da udenrigsministeren besøgte Jakardalen i Libanon 2012 var situationen desperat; Jordan og Libanon har med flygningestrømmen øget deres befolkningstal med 20-25 pct.

2. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP)

Politisk drøftelse

Rådsmøde 3241 – bilag 2 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1045, senest behandlet i EUU 19/4-13)

Udenrigsministeren: Drøftelsen sker som led i forberedelsen af den planlagte drøftelse af forsvarsanliggender på Det Europæiske Råd i december. EU's forsvarsministre har i forbindelse med rådsmødet i april drøftet forberedelsen, og udenrigstjenesten har nu lagt op til en drøftelse blandt udenrigsministrene, hvor fokus især ventes at være på de civile CSDP-missioner.

De civile CSDP-missioner udgør en ganske betragtelig del af indsatsen inden for EU's sikkerheds- og forsvarspolitik. I løbet af det forgangne år har EU udrullet ikke mindre end tre nye civile CSDP-missioner henholdsvis i Niger, i Sydsudan og på Afrikas Horn, og senere på sommeren ventes EU at lancere en civil mission i Libyen. De civile missioner udgør en central del af arbejdet med at stabilisere skrøbelige stater, og man har fra EU's side et stigende fokus på at skabe endnu bedre rammer for missionernes arbejde. Det gælder især med hensyn til at sikre en hurtig igangsættelse af missionerne og et effektivt aftryk.

Det er et arbejde, som Danmark støtter helhjertet. Fra dansk side har vi også løbende støttet samtænkningen af CSDP-indsatsen med EU's øvrige udenrigspolitiske instrumenter. Jeg forventer, at vi på rådsmødet vil gøre kort status over dette arbejde og diskutere, hvordan vi gør CSDP'en hurtigere og mere effektiv.

3. Mellemøsten

Politisk drøftelse

Rådsmøde 3241 – bilag 2 (samlenotat side 7)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 197 (side 686, behandlet i EEU 25/1-13)

Udenrigsministeren: Jeg forventer en kort drøftelse af situationen med fokus på de nuværende amerikanske bestræbelser på at få genoptaget fredsforhandlingerne. Det forventes, at der vil være stor opbakning blandt de øvrige EU-lande til, at EU engagerer sig konstruktivt i forhold hertil. Men i første omgang må vi afvente resultatet af de amerikanske bestræbelser. Jeg forventer, at Rådet vil vende tilbage til spørgsmålet om den mellemøstlige fredsproces i juni.

4. Mali/Sahel

Politisk drøftelse/Rådskonklusioner

Rådsmøde 3241 – bilag 2 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1066, senest behandlet i EEU 19/4-13)

Udenrigsministeren: Sikkerhedsrådet vedtog som bekendt den 25. april resolution 2100, som autoriserer indsættelsen af en bredspektret, integreret FN-stabiliseringsmission i Mali under FN-pagtens kapitel 7. Få uger herefter i forbindelse med højniveauekonferencen i Bruxelles den 15. maj, afgav internationale donorer løfte om samlet næsten 25 mia. kr. til støtte for Malis transitionsplan. Dermed er der skabt en god international ramme til at håndtere de fortsat store udfordringer i Mali. Sammen med Frankrig og Mali var EU hovedarrangør af højniveauekonferencen i sidste uge, hvor mere end 100 lande deltog. Konferencen signalerede det internationale samfunds solidaritet med Mali, samtidig med at der blev sendt klare budskaber om, at det primært er Malis eget ansvar at sikre håndteringen af konfliktens grundlæggende årsager.

Jeg forventer, at der på rådsmødet vil være enighed om at fastholde presset på den maliske regering, så den implementerer sin egen køreplan, hvilket som bekendt både involverer afholdelse af præsident- og parlamentsvalg samt en dialog- og forsoningsproces. Jeg forventer også, at rådsmødet vil give sin fulde støtte til sikkerhedsrådsresolution 2100, herunder ikke mindst indsættelsen af FN's stabiliseringsmission kaldet MINUSMA.

Fra dansk side støttes fortsat en stærk og aktiv EU-indsats i Mali og Sahel-regionen. Danmark lægger desuden vægt på behovet for en accelereret politisk proces i Mali, og vi har forud for højniveauekonferencen i Bruxelles sat særligt fokus på behovet for en inklusiv national dialog- og forsoningsproces. Endelig bakker Danmark op om indsættelsen af MINUSMA, og et dansk bidrag hertil er under overvejelse.

Nikolaj Villumsen spurgte, om MINUSMA udelukkende er en fredsbevarende operation, eller om den også vil være såkaldt fredsskabende.

Udenrigsministeren svarede Nikolaj Villumsen, at den afrikansksammensatte styrke AFISMA på 6.200 mand stabiliserer området sammen med den maliske hær, efter at den fransklede styrke har sikret det mod terrorgrupperingerne. Den stabiliserende indsats skal flyttes over i den nye FN-styrke MINUSMA på 10-12.000 mand og optræde i henhold til kapitel 7 i FN-pagten – det vil sige med ret til magtanvendelse. Derudover vil franskmændene bevare en mindre styrke i området, som kan indsættes på foranledning af FN's generalsekretær. Tanken bag denne konstruktion er at fastholde fremskridtene der, hvor terrorgrupperne er drevet tilbage.

Ministeren understregede, at ud over det militære spor, som er gået overraskende godt, er den økonomiske stabilisering og udbygning afgørende. Højniveaukonferencen bidrog mere hertil, end nogen havde forestillet sig. Derudover er den politiske proces vigtig. Danmark har presset på for, at præsidentvalget bliver afholdt i juli. Det bekræfter Malis regering at have til hensigt. Parlamentsvalget er mere teknisk besværligt at gennemføre, fordi de mennesker, der er flygtet, skal kunne deltage i parlamentsvalget, ligesom sikkerheden skal være god nok til, at folk tør møde op og stemme. Regeringen lægger vægt på, at det sikkerhedsmæssige, det økonomiske og det politiske understøtter hinanden.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3241(konkurrenceevne – rum og forskningsdelen) den 29.-30. maj 2013

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser informerede om, at der på dagsordenen for konkurrenceevnerådsmødet var syv punkter til orientering, og at ministeren ville fremhæve tre. Afslutningsvis ønskede han at orientere udvalget om to verserende sager ved EU-Domstolen inden for studiestøtteområdet. Hvad de øvrige punkter angik, henviste han til samlenotatet.

8. Meddelelse fra Kommissionen om "EU's politik for rumindustrien – udnyttelse af potentialet for økonomisk vækst i rumsektoren"

Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2013) 0108

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Forskningsministeren: Det forventes, at der vedtages rådskonklusioner om EU's rumindustripolitik. Råds-konklusionerne fastslår, at der for at sikre den europæiske konkurrenceevne på rumområdet er behov for en fælleseuropæisk rumindustripolitik, som tager udgangspunkt i EU's generelle principper om konkurrenceudsættelse. Det støtter vi fra dansk side.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af et støtteprogram for overvågning og sporing i rummet

Fremskridtsrapport

KOM (2013) 0107

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Forskningsministeren: Formandskabet har fremlagt en fremskridtsrapport om oprettelse af et støtteprogram for overvågning og sporing af rumskrot. Den netop omtalte stigning i antallet af rumbaserede systemer har også den konsekvens, at mængden af rumskrot stiger betydeligt.

Det vurderes, at der findes 500.000 objekter i kredsløb om jorden, som er større end en marmorkugle. 22.000 af disse er større end en tennisbold. Selv ganske små objekter kan have en altødelæggende virkning i forhold til de rumbaserede systemer, og der er derfor behov for at etablere en tjeneste for overvågning og sporing i rummet. Her vil man kunne identificere, katalogisere og overvåge satellitter og rumskrot.

Det bemærkes i fremskridtsrapporten, at der er udeståender i forhold til den finansieringspakke, som Kommissionen har foreslået, og i forhold til styringen af programmet. Desuden er det bl.a. fremført, at der er sikkerhedsaspekter knyttet til de data, som skal anvendes.

Fra dansk side er vi generelt positivt indstillet over for oprettelsen af denne tjeneste, som dog alene bør tjene civile formål.

Lykke Friis takkede ministeren for at have tilført hendes ordforråd et ord som rumskrot. Hun mente dog nok, at hun var mere interesseret i andre af ministerens punkter.

Forskningsministeren svarede Lykke Friis, at man skam ikke skulle undervurdere betydningen af rumskrot, idet bare et lille stykke rumskrot, der kolliderer med en satellit, kan forårsage gps-sammenbrud.

Forskningsdelen

10. Horisont 2020

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)

– *Status*

KOM (2011) 0809

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (sammenfatning side 9)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 553 (side 1216 FO, forhandlingsoplæg forelagt i

EUU 25/5-12)

EUU alm. del (11) – bilag 320 (side 366, behandlet i EEU 30/11-11)

Forskningsministeren: Det vigtigste forskningspunkt vil være det kommende forskningsrammeprogram Horisont 2020. Vi har ved flere lejligheder drøftet Horisont 2020 her i udvalget, og jeg vil blot give en status for forhandlingerne.

Med udgangspunkt i forhandlingsresultatet fra Det Europæiske Råds møde den 8. februar 2013 er Kommissionens oprindelige budgetforslag til Horisont 2020 på ca. 80 mia. euro blevet reduceret til ca. 70 mia. euro. Der er fortsat tale om en forøgelse på ca. 15 mia. euro i forhold til det syvende forskningsrammeprogram. Dette svarer til en procentuel stigning på ca. 27 pct., hvilket jeg synes er tilfredsstillende.

Derudover forventes det, at den politiske drøftelse om Horisont 2020 på konkurrenceevnerådsmødet især vil kredse om aspektet vedrørende forenkling. Samlet set tegner Horisont 2020 til at blive et stærkt instrument i realiseringen af Europa 2020-strategien, som ventes at bidrage væsentligt til den europæiske vækst og beskæftigelse.

Fra dansk side vil vi fortsat arbejde for, at finansieringsmodellen forenkles i forhold til det nuværende forskningsrammeprogram. Det vil gøre Horisont 2020 mere attraktiv for små- og mellemstore virksomheder. Især vil det blive meget nemmere for nye aktører, som ikke har den store erfaring med EU's rammeprogram, at deltage i Horisont 2020.

Lykke Friis kunne kun udtrykke begejstring over, at der gøres mere ved at neddrøse red tape, så forskere kan forske i stedet for at udfylde diverse skemaer. Hun var også positivt indstillet over for, at der bliver tænkt mere over, hvordan erhvervslivet og små og mellemstore virksomheder kan indgå i Horisont 2020.

Hendes spørgsmål til ministeren gik på, om der var noget nyt om budgettet for EIT (European Institute of Innovation and Technology), da Danmark gør sig forhåbning om at få to KIC'er (knowledge and innovation communities). Ministeren havde tidligere sagt, at Kommissionens nye udspil ville give 5000 arbejdspladser i Danmark, men kendte ministeren til et justeret tal nu, hvor der var skåret i udspillet?

Forskningsministeren svarede, at Europa-Parlamentet og Rådet drøftede budgettet for EIT, og at deres målsætning var, at det ville falde på plads i løbet af juni. Han tilføjede, at regeringen støtter et budget, der indebærer, at der kan etableres seks KIC'er ad to omgange i programmets løbetid.

Hvad angår antallet af nye arbejdspladser, svarede ministeren, at der ikke var lavet nye beregninger, men at regeringen på grundlag af en innovationsstrategi arbejdede på at øge Danmarks andel af budgettet via en styrkelse af rådgivning til både forskere og virksomheder om, hvordan de kan blive en del af rammeprogrammet.

Udg. b) Forslag til Rådets afgørelse om særprogrammet til gennemførelse af Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)

– *Status*

KOM (2011) 0811

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 9)

KOM (2011) 0811 - bilag 1 (henvendelse af 7/12-11 fra Teknologirådet vedr. 8. rammeprogram, Horizon 2020)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 553 (side 1216 FO, forhandlingsoplæg forelagt

EUU i EUU 25/5-12)

EUU alm. del (11) – bilag 437 (side 720, behandlet i EUU 10/2-12)

EUU alm. del (11) – bilag 320 (side 366, behandlet i EUU 30/11-11)

Punktet var udgået.

c) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om reglerne for formidling og deltagelse i "Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)"

– *Status*

KOM (2011) 0810

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (10) - bilag 238 (udkast til dansk positionspapir vedr. EU's rammeprogram)

EUU alm. del (09) - bilag 175 (inspirationskatalog om videreudvikling af EU's rammeprogram og notat med forslag til danske prioriteter)

EUU alm. del (10) - svar på spørgsmål 137 (om udformningen af 8. rammeprogram)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 46 (side 38, senest behandlet i EUU 5/12-12)

EUU alm. del (11) – bilag 553 (side 1216 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 25/5-12)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Fælles programlægning

Politisk drøftelse

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Meddelelse fra Kommissionen om ”Højtydende databehandling – Europas position i det globale kapløb”

Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2012) 0045

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 28)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Meddelelse fra Kommissionen om ”Styrket og mere målrettet samarbejde mellem EU og internationale parter inden for forskning og innovation”

Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2012) 0497

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 30)

På dagsordenen for EEU-mødet 7/12-12, men punktet blev ikke omtalt

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

14. Rådgivende arbejde for det europæiske forskningsrum (ERA)

Vedtagelse af rådsresolution

Rådsmøde 3242 – bilag 1 (samlenotat side 33)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

15. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

16. Siden sidst

a) Orientering om to verserende sager ved EU-Domstolen inden for studiestøtteområdet

Forskningsministeren: Som nævnt indledningsvist vil jeg orientere om to verserende sager ved EU-Domstolen inden for studiestøtteområdet. Begge sager vedrører præjudicielle spørgsmål, og Danmark har afgivet både skriftlige og mundtlige indlæg.

Det første, jeg vil orientere om, er de forenede sager, Prinz og Seeberger. Begge sager er fra Tyskland, og udvalget blev ved europaministerens breve af henholdsvis 26. januar og 30. marts 2012 orienteret om, at vi agtede at afgive indlæg i sagerne.

Sagerne drejer sig om de tyske krav for at modtage studiestøtte til en hel uddannelse i udlandet. I henhold til de tyske regler for studiestøtte kan der kun ydes studiestøtte i mere end 1 år, hvis ansøgeren inden udlandsopholdet har haft fast bopæl i Tyskland i mindst 3 år.

I begge sager har de tyske myndigheder givet afslag på studiestøtte til en hel uddannelse i udlandet til tyske statsborgere, der ikke opfyldte dette krav. Tyske domstole har herefter anmodet EU-Domstolen om at vurdere, om det tyske krav om fast bopæl i Tyskland i mindst tre år forud for påbegyndelsen af udlandsopholdet er i overensstemmelse med unionsborgeres ret til fri bevægelighed, jf. artikel 20 og 21 i traktaten om den europæiske unions funktionsmåde. I sit forslag til afgørelse har generaladvokaten anført, at treårsreglen udgør en begrænsning af unionsborgeres ret til fri bevægelighed. Generaladvokaten foreslår derfor, at EU-Domstolen fortolker artikel 20 og 21 således, at en medlemsstat ikke kan kræve 3 års uafbrudt ophold på dens område umiddelbart før påbegyndelsen af studier i udlandet som betingelse for studiestøtte til hele uddannelser i udlandet.

Der er endnu ikke fastsat en dato for afsigelsen af dommen, men i forhold til de danske regler kan sagen have betydning, fordi det efter SU-reglerne er en betingelse for adgang til SU til en hel uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende har haft to års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet. Reglen gælder, uanset om der er tale om en dansk statsborger eller en udenlandsk statsborger, der har ret til SU.

De tyske regler om 3 års sammenhængende ophold er umiddelbart inden udlandsopholdet, og de danske regler om 2 års sammenhængende ophold inden for de sidste ti år er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Hvis EU-Domstolen følger generaladvokatens forslag til afgørelse, vil den danske regering vurdere, om dommen også har betydning for de danske regler om 2 års ophold som eneste kriterium for tilknytning til Danmark ved tildeling af SU til uddannelse i udlandet. Og vi vil i så fald vurdere, om der inden for EU-retten, herunder Domstolens praksis, er mulighed for at udvide reglerne om tilknytningskrav.

I givet fald vil det være nødvendigt at ændre i SU-loven. Om det vil medføre økonomiske konsekvenser afhænger af, hvordan de konkrete ændringer i givet fald udformes.

Den anden sag, jeg vil orientere om, er Giersch. Det er en sag fra Luxembourg, og udvalget blev ved europaministerens brev af den 24. april 2012 orienteret om, at Danmark agtede at afgive indlæg i sagen. I den sag har de luxembourgske myndigheder afvist at yde uddannelsesstøtte til tre belgiske statsborgere, der er bosiddende i Belgien, og som ønsker at tage en videregående uddannelse i Belgien, samt en tysk statsborger, der ønsker at tage en videregående uddannelse i England.

Grunden til, at de pågældende personer har søgt om uddannelsesstøtte fra Luxembourg, er, at mindst en af deres forældre er grænsearbejder i Luxembourg.

De luxembourgske myndigheder begrundet afslaget med, at det ifølge luxembourgsk ret er en betingelse for at få støtte til uddannelse, at den uddannelsessøgende enten har ophold i Luxembourg som arbejdstager, er selvstændig erhvervsdrivende, en person, der har bevaret denne status, eller er familiemedlem til en af disse personkategorier eller har opnået ret til permanent ophold i Luxembourg.

Det er endvidere anført, at hvis bopælsbetingelsen ophæves eller erklæres ugyldig, vil det indebære, at enhver studerende, der ikke har nogen tilknytning til Luxembourg, vil kunne opnå støtte fra den luxembourgske stat til at gennemføre en videregående uddannelse i hvilket som helst land i verden. Dette vil føre til studiestøtteturisme og indebære en uholdbar økonomisk belastning af det luxembourgske statsbudget.

Den luxembourgske domstol har derfor anmodet EU-Domstolen om at vurdere, om de anførte uddannelses- og budgetpolitiske hensyn kan begrunde den forskellige behandling, der følger af, at både luxembourgske statsborgere og statsborgere fra andre medlemslande skal opfylde en bopælsbetingelse for at opnå støtte til videregående uddannelser.

I sit forslag til afgørelse har generaladvokaten anført, at støtten til videregående uddannelse udgør en social fordel som fremført i artikel 7, stk. 2, i forordning 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for fællesskabet. De pågældende børn, der forsørges af grænsearbejdere, kan derfor påberåbe sig det fastsatte princip om ikkediskrimination.

Endvidere anfører generaladvokaten, at den ulige behandling, der følger af, at der for studerende børn af grænsearbejdere stilles et bopælskrav, udgør en indirekte forskelsbehandling, der i princippet er forbudt.

Indirekte forskelsbehandling kan dog være tilladt, hvis den er objektivt begrundet, er egnet til at sikre gennemførelsen af det pågældende mål og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

I forhold til de danske regler kan denne sag – ligesom de forenede sager Printz og Seeburger – have betydning for kravet om 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet. Dommen kan have betydning for rækkevidden af den EU-retlige forpligtelse til at undgå indirekte diskrimination af EU-borgere i forhold studiestøtte til uddannelse i udlandet.

Dommen kan således have betydning i forbindelse med vurderingen af, om der er mulighed for at udvide reglerne om tilknytningskrav som supplement til toårsreglen.

Der afsiges dom i denne sag fra Luxembourg torsdag den 20. juni 2013 kl. 9.30. Regeringen vil herefter gennemgå dommens præmisser med henblik på at give vurdering af, om dommen giver anledning til ændringer af den danske lovgivning.

Lykke Friis takkede for den nyttige redegørelse. Hun mente, at udtrykket studiestøtteturisme overlapper med et andet nyt EU-ord, nemlig velfærds-turisme. Hensigten med den fri bevægelighed er ikke, at folk rejser rundt for at trække på skattefinansierede sociale kasser. Derfor bekræftede ministerens fremlæggelse, at fænomenet skal studeres nærmere i europapolitisk sammenhæng.

Pia Adelsteen tilsluttede sig Lykke Friis udtalelse om velfærdsturisme og ville gerne have bekræftet, at Danmark havde afgivet indlæg i de to sager. Vil regeringen - afhængigt af dommene - forsøge at få ændret reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed, eller vil den blot indpasse sig, så det danske system risikerer at komme i fare?

Forsvarsministeren replicerede, at der i begge sager var afgivet både skriftlige og mundtlige danske indlæg, og ham bekendt havde europaministeren orienteret udvalget i 2012 om begge sager. Et bredt flertal i Folketinget havde aftalt at følge sagerne nøje, men også gøre opmærksom på, at Danmark ikke nødvendigvis er i samme båd som Tyskland på studiestøtteområdet, fordi tyskerne stiller en anden type krav, end man gør fra dansk side. Derfor skal dommene først granskes. Den almindelige forståelse er heldigvis den, at man ønsker gode ordninger, men ikke tiltag, der gør op med den frie bevægelighed.

Forskningsministeren tilføjede, at han havde forstået det således, at Europaudvalget lagde op til en bredere drøftelse af emnet med justitsministeren, der har det samlede ansvar for området.

**Punkt 5. Afrapportering af møde i Det Europæiske Råd den 22. maj 2013
Det Europæiske Råd 22/5-13 - bilag 8 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd
22/5-13)**

Det Europæiske Råd 22/5-13 - bilag 3 (brev fra Barroso vedlagt to publikationer om energi og skat)

Statsministeren: Mødet i Det Europæiske Råd var kort, men rigtig godt set med danske øjne. Som bekendt var de to emner, vi diskuterede, mest energi og bekæmpelse af skatteunddragelse.

Jeg vil starte med at tale om skatteunddragelse. På mødet fik vi givet maksimal politisk støtte til fremskridt på skatteområdet, og vi fik lagt pres på de lande, der stod i vejen for initiativer mod skattesvig. Vi har sat klare frister for, hvornår en række af de skatteaftaler, der er på bordet, skal gøres færdige. Jeg vil især fremhæve, at vi nu er enige om, at det reviderede rentebeskatningsdirektiv skal vedtages inden årets udgang. Det er et vigtigt skridt, at vi på DER-mødet fik Østrigs og Luxembourgs ord for, at vi har en klar frist for direktivets vedtagelse. Med udgangspunkt i initiativet fra de fem største EU-lande har vi prioriteret bestræbelserne på at etablere en ny international standard for automatisk udveksling af skatteoplysninger. Det bør ske på det bredest mulige grundlag, det vil sige også for indkomsttyper udover renter fra opsparring. Danmark har som bekendt allerede tilsluttet sig femlandeinitiativet.

På mødet havde vi også fokus på multinationale selskabers skatteforhold. Der var enighed om, at det, vi kalder aggressiv skatteplanlægning, altså situationer, hvor virksomheder bruger lovlige – men måske også lovlig kreative – tricks til at minimere deres skattebetaling, er et reelt problem. Vi skal have ordentlig transparens på området, så der bliver lagt pres på virksomheder, der spekulerer i at undgå beskatning af overskud. Medlemslandene vil på den baggrund arbejde videre med Kommissionens henstillinger om aggressiv skatteplanlægning og overførsel af overskud, ligesom vi skal fortsætte indsatsen på globalt plan. Kommissionen vil komme med yderligere relevante forslag inde årets udgang.

Samlet set er det et meget stærkt signal, at stats- og regeringscheferne har sagt højt og tydeligt, at bekæmpelsen af skatteunddragelse er en topprioritet. På baggrund af det momentum, der er opstået globalt, har vi lagt en klar plan for de fremskridt EU skal gøre her i 2013, og jeg er overbevist om, at vi om nogle år vil se tilbage på 2013 som et vendepunkt i opgøret mod skattesvig og skatteunddragelse.

På vores møde havde vi også en god diskussion om EU's energipolitik. Som jeg gjorde det klart i min forelæggelse før mødet, har vi fra dansk side været særlig optaget af, at vi fik en plan for arbejdet med rammen for EU's klima- og energipolitik efter 2020. Det er ikke nogen hemmelighed, at der blandt EU-landene er mange forskellige holdninger til klima- og energipolitik. Det er mildest talt op ad bakke for de lande, der, som Danmark, forsøger at fastholde en ambitiøs EU-politik på området.

Derfor er jeg også yderst tilfreds med, at vi på topmødet har lagt en fast plan for arbejdet med en klima- og energipolitisk ramme for 2030. Vi har nu slået fast, at DER skal have en diskussion om 2030-rammen i marts 2014 på baggrund af konkrete forslag fra Kommissionen. Vi har budt Kommissionens grønbog velkommen som et godt grundlag for diskussionen. Det er også et rigtig godt signal for de grønne virksomheder i Danmark, som oplever et fald i eksport af grøn teknologi, fordi investorer på grund af usikkerhed tøver med at poste de nødvendige milliardbeløb i energiprojekter. Samtidigt er det vigtigt for, at vi kan opnå en stærk fælles EU-position forud for COP21-mødet i 2015. Jeg er også tilfreds med, at vi i DER slår fast, at energieffektiviseringstiltag kan være et væsentligt bidrag til at imødegå stigende energiomkostninger i Europa. Det ligger godt i tråd med de danske synspunkter.

Diskussionen på mødet bar i øvrigt præg af et fokus på at få færdiggjort det indre energi-marked og gøre op med isolation af medlemslande i det europæiske el- og gasnet. Hvad angår skifergas, afspejler konklusionerne, at der er nogle medlemslande, der er optaget af deres egen ret til at bestemme deres sammensætning af energikilder, mens andre ønsker et fælles fokus på de miljø- og sikkerhedsmæssige konsekvenser. Som bekendt mener vi fra regeringens side, at indvindingen af gas i Danmark kan bidrage til at finansiere vores velfærdssamfund og ikke mindst den grønne omstilling - særlig hvis naturgasen kan erstatte det mere forurenende kul. Det skal selvfølgelig ske på en forsvarlig måde, både hvad angår sikkerhed og miljø.

Derudover havde vi på britisk foranledning en meget kort debat om Syrien, hvor enkelte lande argumenterede for at øge presset på Assadregimet gennem en lempelse eller en ophævelse af våbenembargoen. Der var enighed om, at sagen skulle diskuteres blandt EU's udenrigsministre på mandag med henblik på at finde en fælles løsning.

Endelig kan jeg nævne, at DER traf beslutning om den fremtidige sammensætning af Kommissionen. Der var, som vi havde regnet med, ingen debat om spørgsmålet. Så vidt min gennemgang af et samlet set rigtig godt møde set fra dansk side.

Per Clausen var enig i, at det nye fokus på kreativ skattetænkning i USA er et godt afsæt for at tage sagen op i EU, og han var spændt på, hvad der ville ske. Per Clausen mente, der var grund til at være mere bekymret på klimaområdet, end statsministeren gav udtryk for at være, fordi rådskonklusionerne sidestiller den vedvarende energi med fossile brændstoffer. Det er heller ikke i Danmarks erhvervsmæssige interesse. Derudover pointerede han, at hvis man udelukkende fokuserer på CO₂-reduktion, kan skifergas, atomkraft og andre ikkevedvarende energiformer blive dominerende. Det er dog bedre at få det på dagsordenen i 2014 end i 2015, medgav Per Clausen. Han forventede, at regeringen ville være meget offensiv i arbejdet for vedvarende energi.

For **Merete Riisager** var aggressiv skatteplanlægning et nyt begreb. Hun forstod på statsministeren, at det dækker over lovlige handlinger, som de europæiske toppolitikere ikke ser positivt på. Hun spurgte, om man bare var optaget af at vride et nyt provenu ud af de i forvejen pressede virksomheder. Fokus bør efter Merete Riisagers mening være på, om loven bliver overholdt.

Hun kvitterede for regeringens positive tilgang til skifergas. Hun spurgte, om den ifølge regeringen bør overføres til europæisk niveau, så man også her ser friere på, hvilke teknologier der skal bringes i spil for at dække energibehovet.

Lykke Friis undrede sig over, at statsministeren – efter at Danmark i årevis uden held havde kæmpet for, at EU skulle øge reduktionsmålet til 30 pct. i 2020 – er yderst tilfreds med, at man er blevet enig om at diskutere, om der overhovedet skal laves 2030-mål. At man ligefrem skal være ”yderst tilfreds” med det resultat, kan gøre en noget pessimistisk med hensyn til 2030-målene – og det danske ambitionsniveau, mente Lykke Friis. Danmark må melde klart ud, om man ønsker tre mål, og må presse på for at de bliver ambitiøse. Ellers er der ikke noget signal til de grønne danske virksomheder.

Lykke Friis gentog sine spørgsmål fra sidste forelæggelse om regeringens holdning til, hvorvidt der var arbejdsopgaver nok til 28 ligeværdige kommissærer.

Statsministeren sagde, at regeringen ikke havde slækket spor på ambitionerne for klimamålene. Men det er op ad bakke, især når mødet ikke handlede om klima, men om energi. Konklusionerne havde ikke bragt diskussionen et skridt videre, hvis ikke det var for regeringen. Nogle lande syntes slet ikke, at spørgsmålet skulle diskuteres. På den baggrund nåede man længere på mødet, end hun havde troet man kunne nå, og det var hun tilfreds med.

Statsministeren afviste, at regeringen skulle have ændret ambitionsniveauet for vedvarende energi. Det håbede hun heller ikke at Venstre ville gøre. Hun understregede over for Lykke Friis, at klimadiskussionen ikke er nem, og derfor syntes hun, man kunne være temmelig tilfreds med konklusionernes ordlyd.

Statsministeren svarede Merete Riisager, at man må være sikker på at kunne håndtere de miljømæssige udfordringer ved skifergasudvinding. Regeringen har som målsætning at være uafhængig af fossile brændstoffer, fordi man vil øge energiforsyningsikkerheden og klimaindsatsen og mindske sårbarheden over for priserne på fossile brændstoffer. Regeringen mener, at skifergas kan være et fornuftigt overgangsbrændstof, der spiller sammen med den vedvarende energi, især hvis det kan erstatte kul. Der er forskellige vurderinger af, hvilke miljømæssige konsekvenser skifergasudvinding kan have. Men hvis der findes skifergas i Danmark, vil regeringen undersøge potentialet under hensyntagen til miljøet.

Aggressiv skatteplanlægning har man diskuteret i noget tid, og Kommissionen har i sin handleplan fremsat to henstillinger til hurtigt at vedtage tiltag mod misbrug af skattelovgivningen og for god forvaltningspraksis. Inden årets udgang vil den komme med yderligere forslag. Samtidig støtter EU tiltag i OECD mod udvanding af skattebaser og flytning af selskabsoverskud i skatteplanlægningsøjemed. I DER-konklusionerne i marts foreslog regeringen et tæt samarbejde med OECD og G20 på området, så diskussionen er ikke ny, oplyste statsministeren.

Statsministeren svarede Lykke Friis, at Kommissionens fremtidige sammensætning var blevet vedtaget uden diskussion, så hun foreslog at vente med den diskussion til et senere tidspunkt.

Per Clausen bad statsministeren bekræfte, at regeringens målsætning stadig var at blive uafhængig af fossile brændstoffer i 2050. Det mente han kunne signalere til de andre EU-lande, at det var fornuftigt at investere i grøn teknologi fra Danmark ud over selvfølgelig at give en klimagevinst. Per Clausen spurgte derudover, om ikke det er normalt at ændre et eksisterende regelsæt, hvis det giver virksomheder og personer med store indtægter mulighed for at unddrage sig skattebetaling. Bare fordi noget er lovligt, behøver det jo ikke at være det i al fremtid, pointerede han.

Merete Riisager spurgte, om regeringens nye positive tilgang til skifergas betyder, at den pause i skifergasefterforskningen, som Martin Lidegaard bad om i 2012, ikke gælder længere. Liberal Alliance var med på, at man skal være forsigtig med grundvandet, men stolede på de teknikere og eksperter, der udfører skifergasundersøgelserne.

Lykke Friis accepterede at tage diskussionen om Kommissionens sammensætning senere. Derudover kvitterede hun for, at statsministeren havde justeret sin bemærkning om at være yderst tilfreds med udviklingen på energiområdet til at være "temmelig tilfreds" – det syntes Lykke Friis var mere passende.

Statsministeren svarede, at selv om det var regeringens mål at reducere udledningen af drivhusgasser med 40 pct. frem mod 2020 i forhold til 1990-niveauet og at være uafhængig af fossile brændstoffer i 2050, var hun stadig tilfreds med, at det lykkedes at få energidiskussionen til også at handle om klima, og at det var kommet med i konklusionerne.

Statsministeren henviste til den diskussion om skifergas, der havde været i udvalget forud for mødet. Regeringen mener som nævnt, at indvinding af gas kan være med til at finansiere velfærdssamfundet og den grønne omstilling og muligvis erstatte kul, men det skal ske på en sikker og miljømæssigt forsvarlig måde. De bekymringer, der bliver rejst, skal tages alvorligt, og derfor blev der sidste sommer indført nye regler for skifergasboringer. Det er nu obligatorisk at lave en redegørelse for virkningerne på miljøet, når man indvinde skifergas på land i Danmark.

Den beslutning mente statsministeren var god, ligesom den pause i efterforskning og indvinding af olie og skifergas på land, der er blevet indført for at undersøge muligheden for produktion af skifergas på en sikker, miljømæssigt forsvarlig måde, er det.

Merete Riisager bemærkede, at det var omkostningsfrit at have en positiv indstilling til skifergas, så længe man holder fast i indvindingspausen. Hun ville gerne vide, hvornår regeringen havde tænkt sig at ophæve den.

Statsministeren holdt fast i, at dette ikke var en diskussion om skifergas, og hun anbefalede, at man tog diskussionen med klima- og energiministeren

Punkt 6. Samråd med statsministeren vedr. samrådsspørgsmål K om visionen for EU

EUU alm. del (12) – samrådsspørgsmål K

Samrådsspørgsmål K

Stillet af Merete Riisager (LA)

”Er statsministeren mest enig i den vision for EU, der repræsenteres af den tyske forbundskansler, Angela Merkel, og som går ud på en stadig tættere finanspolitisk integration, eller den, der er blevet fremlagt af den britiske premierminister, David Cameron, og som sætter fokus på det indre marked, demokrati og fleksibilitet?”

Merete Riisager uddybede sit spørgsmål ved at sige, at hun ønskede at dykke ned i Danmarks position i forhold til EU's udvikling og høre statsministerens svar på, om den danske regering deler den tyske eller den britiske vision for EU - og hvorfor. Ser regeringen euroen og det indre marked som kernen i EU i tråd med Merkels udtalelser? Eller læner den sig mere op ad Camerons udlægning, der har det fælles marked som centralt holdepunkt?

Statsministeren: Jeg vil gerne starte med at sige, at for regeringen er det afgørende ikke, hvem vi er mest enige med i den politiske debat i Europa om, hvor EU skal bevæge sig hen. Det afgørende for os er at fastlægge den europapolitik, som tjener danskerne og danske interesser bedst muligt. EU befinder sig i en brydningstid med store udfordringer. Håndteringen af den økonomiske krise har sat gang i en forandringsproces, der ikke er afsluttet, og der er – som samrådsspørgsmålet også antyder – to tendenser, der præger debatten.

Den første tendens er, at eurolandene rykker tættere sammen, og den anden er en løsere tilknytning til EU-samarbejdet, som fremført af David Cameron. Hvad den første tendens angår, har eurolandene - og ikke mindst Tyskland - båret et stort ansvar for at holde sammen på euroen i de seneste år, og det har været helt nødvendigt for at bringe de europæiske økonomier igennem krisen. Det har i øvrigt også været tilskyndet af Storbritannien. I forlængelse af krisehåndteringen er det naturligt, at vi nu har en diskussion om, hvordan vi kan styrke banksamarbejdet og den økonomiske og monetære union. Der er allerede enighed om, at vi skal have et fælles banktilsyn i EU, og der skal nu arbejdes videre med et forslag om fælles håndtering af nødlidende banker, som Kommissionen agter at fremlægge i juni 2013. Det er vigtigt for stabiliteten i hele EU. Når det handler om styrkelsen af ØMU'en, arbejdes der også frem til topmødet i juni med, hvordan vi kan styrke gennemførelse af reformer i medlemslandene, konkret diskuteres forhåndskoordinering af reformer, reformkontrakter, solidaritetsmekanismer, der kan understøtte reformer, og endelig ØMU'ens sociale dimension.

Jeg regner med, at vi på DER i juni alene kommer til at fastlægge en proces for det videre arbejde med disse emner. Det betyder selvfølgelig også, at vi ikke har lagt os fast på det, der ligger længere ude i fremtiden, herunder om eurolandene skal styrke deres finanspolitiske integration yderligere.

Med hensyn til den anden tendens fremsatte David Cameron som partiformand, som det blev sagt, i sin store tale den 23. januar i år, et ønske om en genforhandling af det britiske EU-medlemskab og et løfte om at afholde en folkeafstemning inden midten af næste valgperiode, hvis han genvinder regeringsmagten. I talen skitserer Cameron en løsere tilknytning for Storbritannien til EU end den, man har i dag, dog uden at fastlægge konkret hvilke ønsker, man har. Og nu er det op til Storbritannien at finde ud af det, og når den klarhed foreligger, må vi diskutere sagen i fællesskab blandt de 27 medlemslande. Men jeg vil gerne sige, at der er mange synspunkter i talen, som understreger det tætte interessefællesskab, som Danmark har med Storbritannien i EU. Det gælder f.eks. ønsket om et velfungerende indre marked, frihandel og et EU, der er stærkt i verden som sådan. Og det fører mig tilbage til det, jeg startede med, nemlig at det er afgørende for regeringen at fastlægge den europapolitik, som tjener danske interesser bedst. Og her styrer vi blandt andet efter følgende pejlemærker: at et stærkt EU og en stærk euro er af central betydning for vækst og beskæftigelse i Europa og i Danmark; at vi deltager i EU-samarbejdet, fordi vi er overbeviste om, at det er i Danmarks interesse; at vi arbejder aktivt for at sikre Danmark størst mulig indflydelse på EU's videre udvikling; at vi påvirker de konkrete resultater i overensstemmelse med danske interesser; at vi arbejder for at fastholde EU som et fælles forpligtende ramme for samarbejdet mellem alle 27 lande; og at vi vurderer nye initiativer fra sag til sag ud fra et grundlæggende ønske om, at Danmark skal være så tæt på kernen i Europa som muligt. Og man kan sige, at her adskiller vi os fra Storbritannien, der ønsker en løsere tilknytning til EU-samarbejdet og vil bevæge sig længere væk fra kernen.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er den vej, som regeringen ønsker at gå, men vi vil samtidig fortsætte det tætte samarbejde, vi har med briterne på en række områder. Det gælder f.eks. arbejdet med at sikre en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og USA, det gælder arbejdet med at få videreudviklet det indre marked, og det gælder arbejdet med at sikre EU en stærk stemme i verden. Det er med andre ord både spændende og afgørende tider for EU-samarbejdet, og derfor er det også nyttigt, at vi i Folketinget har en diskussion i øjeblikket om en ny europapolitisk aftale, som skal bygge videre på og supplere aftalen fra 2008. Det er vores forhåbning, at den aftale vil lægge et solidt fundament under dansk europapolitik i årene fremover.

Per Clausen mente, at regeringen bør være mere præcis i sin målsætning. Han havde opfattet statsministerens udtalelser på den måde, at det er Danmarks holdning, at euroen styrkes ved en stadig tættere integration i eurolandene, og at det dermed er et dansk mål og en strategi at være så tæt som overhovedet muligt på denne stadig tættere integration – det vil betyde, at flere og flere beføjelser og beslutninger træffes i EU-regi og dermed fjernes fra det danske Folketing. Det, tilføjede han, er også den strategi, man beder et flertal i Folketinget om at tilslutte sig i den nye europaftale.

Merete Riisager mente ikke, at de danske interesser var klart formulerede, og at kernen i en europapolitisk aftale var defineret. Kunne statsministeren stå inde for, at det er en forsvarelig demokratisk debat at tale om at bevæge sig hen imod en kerne, hvis man ikke definerer kernen? Hun påpegede, at England og Tyskland hver især har besværet sig med at definere den: Tyskerne siger, at det er euroen, og englændere mener, det er det indre marked, men hvad mener den danske regering? Hun havde det indtryk, at regeringen deler den tyske opfattelse – også i forlængelse af at statsministeren tidligere havde kaldt Danmark det 18. euroland, at Danmark som ikkeeuroland har tilsluttet sig finanspagten og muligvis tilslutter sig bankunionen.

Merete Riisager mente, at statsministeren igen slap af sted med en meget overordnet terminologi, da hun i sit svar på samrådsspørgsmålet sagde, at EU skal være en fælles forpligtende ramme. Hun var uforstående over for, at regeringen ikke melder sin holdning klart ud. Angela Merkel har offentligt understreget, at der er behov for yderligere integration, og at man er nødt til at vænne sig til, at Kommissionen bliver mere og mere som en regering. Var statsministeren enig i den fremstilling, der betyder, at det danske Folketing i højere grad vil blive underordnet en EU-regering? Briterne giver også et klart svar på, hvad formålet med unionen er, nemlig at fremme velstand. Hvad mener statsministeren er unionens formål?

Statsministeren sagde til Per Clausen, at der bør være forståelse for, at eurolandene har behov for at rykke tættere sammen, efter det står klart, at der er mangler i ØMU-samarbejdet. Hun mente at have formuleret meget klart, at der er tale om et Europa i flere hastigheder, som det også er i Danmarks interesse at respektere for at undgå en opsplitning mellem dem, der går forrest, og dem, der ikke er helt så langt. På trods af vanskelige tider har EU været i stand til at bevare de fælles institutioner som Kommissionen og Europa-Parlamentet. Jo mere der fortsat holdes sammen på institutionerne og sikres, at beslutninger, der vedrører alle lande, træffes blandt alle 27 medlemslande, jo bedre.

Statsministeren kunne ikke genkende Per Clausens billede, idet hun mente, der var en grundlæggende opbakning i medlemslandene til den eksisterende model for samarbejdet, hvor det er medlemslandene, der har kompetencen og det endelige ansvar for den økonomiske politik. Der er dermed ikke planer i DER om at afgive den nationale beslutningskompetence i forhold til den økonomiske politik - hverken til Kommissionen eller til andre.

Til Merete Riisager sagde statsministeren, at hun var uenig i, at der er et modsætningsforhold mellem euroen og det indre marked, som indikeret af Merete Riisager. En stærk euro giver bedre muligheder for at have et stærkt indre marked. Dertil tilføjede hun, at den britiske premierminister også har ytret et ønske om, at euroen styrkes, hvilket Danmark også har en klar interesse i.

Der var muligt, at Merete Riisager var uenig i regeringens europapolitik, men det gjorde ikke regeringens beslutninger i den retning mindre klare. Regeringen siger klart og tydeligt, at et stærkt EU og en stærk euro er af væsentlig betydning for væksten i Danmark. Et godt eksempel på den merværdi, der skabes ved at arbejde i fællesskab, er den diskussion om skatteunddragelse, der opstod under afrapporteringen fra DER-mødet.

Regeringen arbejder aktivt på at sikre, at Danmark får størst mulig indflydelse på EU's udvikling i overensstemmelse med danske interesser, og regeringen siger klart og tydeligt, at det fortsat er 27-rammen, der skal være en fælles forpligtende ramme for samarbejdet. Statsministeren tilføjede, at Merete Riisager muligvis var uenig i den betragtning, men at den udgør en klar europolitisk melding, der adskiller den danske holdning fra den britiske, idet man fra dansk side ønsker at være så tæt på kernen som muligt.

Per Clausen var enig med statsministeren i, at det meste af EU-lovgivningen bliver til for at sikre, at det indre marked fungerer, og at det derfor er besynderligt, at de glødende fortalere for det indre marked er imod den regulering. Kunne den engelske dagsorden være gjort af andet end et ønske om at få det indre marked til at fungere?

Han delte også statsministerens betragtning om, at EU bevæger sig i forskellige hastigheder, men vil det ikke være fornuftigt, at man fra dansk side klart formulerer den danske placering i stedet for hele tiden at placere sig i forhold til EU's kerne, som man ikke ved hvor bevæger sig hen? Tør man fra regeringens side ikke formulere en langsigtet EU-politik, fordi det vil forudsætte, at man opgiver ønsket om at få Danmark med i euroen? En dansk EU-politik uden om euroen kan tage udgangspunkt i selvstændige danske interesser, og man kan forestille sig alliancer med forskellige lande alt efter sammenhængen, som f.eks. på energi- og klimaområdet.

Merete Riisager var grundlæggende uenig i, at euroen er en forudsætning for et indre marked, idet det indre marked eksisterede, før euroen blev introduceret.

Hun understregede, at hun fandt det fjollet, at regeringen taler om at skulle ind til en kerne, men ikke vil definere den. Hvad angår et EU i flere tempi, læste Merete Riisager et citat af David Cameron: "Lad os hilse forskelligheden velkommen i stedet for at forsøge at fjerne den. Lad os stoppe al den snak om et Europa i to hastigheder, om overhalingsbanen og den langsomme bane, om lande, der kommer for sent til tog og busser, og lad os henvise hele denne kedsommelige karavane af metaforer til et permanent sidespor. Lad os i stedet tage udgangspunkt i følgende forslag: Vi er en familie af demokratiske nationer, alle medlemmer af Den Europæiske Union, hvis vigtigste fundament er det indre marked snarere end den fælles valuta". Var statsministeren uenig i disse betragtninger? Og hvad mente hun om Camerons udsagn om, at der er manglende demokratisk legitimitet i EU?

Hvad den tyske holdning angår, refererede Merete Riisager til bogen "Das deutsche Europa" af Ulrich Beck, ifølge hvilken den tyske kansler har formået at definere den politiske undtagelsestilstand, som krisen har skabt, og er trådt frem som den suveræne leder, der kan bestemme, at situationen nu er så kritisk, at de økonomiske spilleregler må ændres. Hvad mente statsministeren om den udlægning?

Merkel har understreget, at vi er nødt til at være klar til at acceptere, at Europa har det sidste ord i bestemte sager, ellers kan vi ikke blive ved med at bygge Europa. I den forbindelse var Merete Riisager interesseret i at vide, hvor statsministerens smertegrænse går i forhold til et endnu tættere finansielt samarbejde.

Statsministeren understregede, at regeringen ikke mente, der var behov for at afgrænse sig negativt, og at Danmark får meget ud af at være tæt på det øvrige Europa. Danmark vil gerne være en del af det retlige samarbejde, og flere mener, at der er ræson i også at være tættere på euroen. Hun mente dermed, at skepsissen fra Per Clausen og Merete Riisagers side bunder i en uenighed og ikke i, at regeringens selvstændige EU-politik med de danske interesser som ledetråde ikke står klart.

Statsministeren mente, at Merete Riisager havde en tendens til at fejlцитere hende – hun havde ikke sagt, at euroen er en forudsætning for at vi kan have et velfungerende indre marked, men at der ikke er nogen modsætning mellem et velfungerende indre marked og euroen. Statsministeren understregede, at EU's kerne indeholder flere elementer: det indre marked, den økonomiske koordinering internt i EU, samarbejdet om skatteunddragelse, den fælles udenrigspolitik og retslige og indre anliggender. Det er alt i alt en positiv og klar holdning.

Merete Riisager havde ikke som overordnet formål med samrådet at diskutere holdningsforskelle regeringen og Liberal Alliance imellem, men ønskede at få et konkret svar på følgende spørgsmål: "Ønsker regeringen at indtræde i en bankunion, også selv om tyskerne nu har sagt, at en bankunion vil kræve en traktatændring, og ønsker regeringen, at man skal have egentlige kontrakter i forbindelse med reformer i de enkelte lande?"

Lykke Friis pointerede, at regeringsgrundlaget er kendetegnet ved, at der ikke står noget om euroen, hvorimod statsministeren klart havde redegjort for, at euroen spiller en central rolle. Udsagnet om at være så tæt på kernen som muligt, mente Lykke Friis oprindeligt kom fra hende, og hun kunne derfor kun tilslutte sig det. Hun mente dog, at statsministerens definition af denne kerne var for bred og udvandet. Hvis man ser på, hvor dynamikken i samarbejdet befinder sig, er det omkring eurodelen og den gentagne diskussion om Danmarks indtræden i en bankunion osv.

Sluttelig var Lykke Friis interesseret i at vide, om der var noget nyt om Storbritanniens placering i EU efter Camerons tale. Er man blevet klogere på, hvad briterne vil, når de taler om new settlement?

Pia Adelsteen ville gerne have afklaret, om der fandtes bevis for statsministerens udtalelse om, at det tjener Danmark og danske interesser bedst at være tæt på kernen, eller om det er en politisk udtalelse.

Statsministeren fastslog, at Merete Riisager bevægede sig uden for samrådsspørgsmålet i sit spørgsmål om det styrkede banksamarbejde og bankunion, og at regeringen ikke havde taget stilling endnu. Regeringen deltager i debatten om, hvordan en bankunion og banktilsyn kan se ud i forsøg på at påvirke i den rigtige retning og fremføre de danske holdninger. Hun mente ikke, at man på forhånd skal gå ind og afgrænse sig negativt, i forhold til hvad der skal ske fremadrettet – ikke som Merete Riisager, der på forhånd har gjort sin holdning op uden at kende indholdet af en bankaftale.

Hvad angår kontrakterne, gjorde statsministeren gældende, at der ikke foreligger noget resultat af arbejdet med de fire skitserede punkter. Emnet skal diskuteres i juni og fremadrettet. Hun tilføjede, at kernen her er euroen, og at alle har en stærk interesse i, at det går godt for euroen - også fordi den danske krone er bundet op på euroen.

Henvendt til Lykke Friis sagde statsministeren, at den britiske udmelding ikke var blevet diskuteret i Det Europæiske Råd, og at hun ikke kendte til andre tolkninger end dem, man kunne læse sig til i pressen.

Til Pia Adelsteen sagde statsministeren, at det selvfølgelig var en politisk vurdering, hvad der tjener danske interesser bedst. Socialdemokraterne har igennem mange år været af den holdning, at Danmark er bedst tjent med at være en del af det europæiske samarbejde og at indtage en position tæt på kernen.

Merete Riisager gav udtryk for at være optaget af at gøre det rigtige snarere end at vurdere, om der var tale om en negativ afgræsning, som fremført af statsministeren. Hun havde fået forståelsen af, at brevet fra briterne, hvori de lagde op til et mere fleksibelt samarbejde EU-landene imellem, var blevet lodret arkiveret af den danske regering. Hun tilføjede, at statsministeren formentlig var af den holdning, at svenskerne er rimelig oplyste, men at de havde givet deres mening til kende om bankunionen, længe før det egentlige indhold var kendt.

Merete Riisager konkluderede, at statsministeren ikke ønskede at tage stilling og sige, om hun var mest enig med briterne eller tyskerne. Det er ærgerligt for den demokratiske debat, at statsministeren ikke er klar i mælet, tilføjede hun.

Statsministeren sagde til Merete Riisager, at hun var mest enig med danskerne og ikke forstod, hvorfor der skal vælges mellem en tysk og en britisk position – en engelsk holdning, som man i øvrigt ikke er sikker på hvad går ud.

Regeringens grundholdning er, at det bedste er at forsøge at gøre sine synspunkter gældende, før den tager stilling til, om det er en god idé for Danmark at deltage, også fordi det gang på gang viser sig, at det er muligt for Danmark at få bragt sine holdninger i spil. Det er en måde at arbejde på, tilføjede hun, som Merete Riisager ikke har den samme tilgang til.

Statsministeren informerede om, at europaministeren havde besvaret de britiske spørgsmål, og at der efter hendes opfattelse er tale om en henvendelse, hvori der redegøres for lanceringen af et britisk review af EU's kompetencer. Regeringen har mundtligt og skriftligt sagt, at den ikke har den samme tilgang. Man er ikke sikker på, hvad briterne ønsker, og derfor undrede det også statsministeren, at Merete Riisager mener, at regeringen skal vælge side, når hun end ikke selv ved, hvad den ene side går ud på.

Sluttelig sagde statsministeren, at regeringen går konstruktivt ind i sagerne, diskuterer dem med de andre lande og tager stilling til, om det er i Danmarks interesse at være med, og grundholdningen er, at det er godt for Danmark at være så tæt på kernen som overhovedet muligt.

Merete Riisager ønskede at få oversendt brevet fra briterne og regeringens svar.

Den fungerende formand konkluderede, at brevene ville blive fremsendt, ifald udvalget ikke allerede havde modtaget dem.

FO Punkt 7. Forslag til direktiv om fremstilling, præsentation og salg af tobak og tobaksrelaterede produkter

KOM (2012) 0788

KOM (2012) 0788 – bilag 8 (samlenotat)

KOM (2012) 0788 – bilag 5 (Folketingets udtalelse)

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 1

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 2

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 3

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 4

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 5

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 7

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 9

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 10

EU-note (12) – E 14 (notat af 14/1-13)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 395 (side 1150, senest behandlet i EUU 8/5-13)

EUU alm. del (12) – bilag 350 (side 1008, samråd med sundhedsministeren vedr. samrådsspørgsmål P 4/4-13)

EUU alm. del (12) – bilag 300 (side 927, behandlet i EUU 1/3-13) (fortroligt (dtfo.ft.dk))

Sundhedsministeren: Som aftalt vender jeg tilbage til udvalget for at fortsætte vores drøftelse om direktivforslaget om et nyt tobaksvaredirektiv. Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg. Allererst vil jeg gerne understrege, at der er tale om et komplekst forslag, der omfatter mange vigtige elementer i forhold til at forbedre det indre marked for tobaksvarer og samtidig sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau. Det er også et forslag, der berører årelange danske prioriteter.

Fra regeringens side har vi lagt vægt på at lægge en linje, som afspejler, at vi har foretaget en grundig afvejning af forslagens enkelte elementer og de forskellige hensyn, der er at tage. Ved vores sidste drøftelse blev der fremført ønske om, at vi fra dansk side skal lægge afgørende vægt på de danske synspunkter i forhold til snus og mentol. Jeg vil gerne understrege, at regeringen er enig med udvalget i de resultater, vi fra dansk side skal gå efter i forhold til snus og mentol. Det vil for det første sige, at der skal findes en løsning på forslaget om et forbud mod kendetegnende aromaer, der ikke indebærer et forbud mod mentolcigaretter, og for det andet, at det skal være muligt at sælge snus i Danmark. Det gælder både den traditionelle løse snus og den portionspakkede snus.

Jeg forstår, at det er et udbredt ønske i udvalget, at vi fra dansk side skal lægge afgørende vægt på, at vi kommer igennem med vores synspunkter på spørgsmålet om snus.

FO Regeringen vil derfor lægge afgørende vægt på, at de enkelte medlemslande får mulighed for at tillade salg af snus, herunder løs snus, på deres egne markeder. Derimod vil regeringen fastholde, at vi ikke lægger afgørende vægt på, at vi kommer igennem med de danske løsningsforslag på spørgsmålet om mentol.

For en god ordens skyld vil jeg gerne gøre opmærksom på, at regeringen fortsat mener, at vi fra dansk side bør undlade at lægge afgørende vægt på specifikke dele af direktivforslaget, og vi havde hellere set en anden forhandlingsstrategi. Det gælder også i forhold til snus. Vi mener, at det er nødvendigt at se på helheden og på de løsningsmuligheder, den konkrete forhandlingssituation rummer, for ikke at risikere at havne der, hvor Danmark lukker alle døre. Viser det sig, at der ikke er opbakning til vores synspunkter, kan vi i sidste ende stå i en situation, hvor vi bliver isoleret i forhandlingerne og derfor mister indflydelse, ikke bare i forhold til snus, men på forhandlingsresultatet som helhed, og hvor vi skal stemme nej.

Der er, som jeg også nævnte sidst, mange vigtige aspekter, som vi fra dansk side skal løfte i forhandlingerne. Det gælder f.eks. hensynet til de andre røgfri tobaksvarer end snus. Forslaget pålægger producenterne af tyggetobak ganske væsentlige byrder, som regeringen mener vi skal gå efter at få fastlagt på et mere rimeligt niveau. Det er et eksempel på en problemstilling, der ikke er særlig presserende for de andre lande, og det kræver, at Danmark opfattes som en aktiv medspiller i forhandlingerne, hvis vi skal finde en løsning.

Når det er sagt, er det vigtigt for mig at understrege, at regeringen naturligvis vil arbejde loyalt for de klare danske forhandlingsprioriteter, det gælder selvfølgelig også i spørgsmålet om snus. Jeg forstår også, at der er en særlig bekymring over den udprægede brug af delegerede retsakter i direktivforslaget og den uforudsigelighed, som visse af delegationsbeføjelserne kan medføre. Det er en bekymring, som regeringen deler. Som jeg også understregede på vores sidste møde, er det regeringens opfattelse, at der er behov for at luge ud i brugen af delegerede retsakter. Regeringen har særligt fokus på, at bemyndigelser til Kommissionen, som kan føre til et forbud mod bestemte tobaksvarer og vil pålægge virksomhederne væsentlige byrder eller som vil indebære en risiko for tab af arbejdspladser i Danmark, bør udgå af direktivforslaget. Derfor er det regeringens opfattelse, at der er god ræson i at sætte sagen på spidsen i spørgsmålet om brugen af delegerede retsakter i tobaksvaredirektivet. I regeringens øjne er det således afgørende, at hvert enkelt medlemsland på sikker grund kan foretage en tilbundsående vurdering af direktivets konsekvenser.

Regeringen lægger derfor op til en stramning af forhandlingsoplægget, også i spørgsmålet om delegerede retsakter, hvor vi vil lægge afgørende vægt på, at antallet af delegerede retsakter minimeres, herunder at det sikres, at delegerede retsakter anvendes til at udbygge eller ændre visse ikkevæsentlige elementer og dermed respekterer anvendelsesområdet for delegerede retsakter.

Jeg lægger altså op til, at vi fra dansk side lægger afgørende vægt på snus og på spørgsmålet om delegerede retsakter. I forhold til de øvrige danske prioriteter er mit forhandlingsoplæg uændret. Det vil sige, at Danmark under forhandlingerne vil lægge vægt på, at der indføres europæisk regulering af brugen af tilsætningsstoffer i tobaksvarer, herunder et forbud mod cigaretter og rulletobak med en kendetegnende aroma. Danmark vil arbejde aktivt for, at der findes en løsning, som ikke indebærer et forbud mod mentolcigaretter, ligesom Danmark vil arbejde for, at den fremtidige regulering vedrørende tilsætningsstoffer i videst muligt omfang forankres på EU-niveau.

I forhold til mærkning vil vi som sagt lægge vægt på, at bestemmelserne udformes på en måde, så advarslernes størrelse og indhold ikke væsentligt afviger fra Kommissionens forslag. Vi vil også lægge vægt på, at forbuddet mod produktbeskrivelser og andre elementer, der giver indtryk af, at en bestemt tobaksvarer har positive eller mindre skadelige virkninger m.v., fastholdes i forslaget, herunder forbuddet mod tynde cigaretter, samt at der indføres krav til tobaksvarerens udseende og indhold. Herudover vil vi arbejde aktivt for, at de konkrete bestemmelser i direktivet udformes på en måde, der sikrer, at virksomhederne, herunder særligt de små og mellemstore virksomheder, ikke pålægges unødige byrder.

Vi vil også arbejde aktivt for, at kravene til et kommende fælles følge- og sporingssystem fastlægges på et niveau, der svarer til WHO-protokollens krav om bekæmpelse af ulovlig handel, som vi også var inde på sidst. Endelig vil vi arbejde for, at direktivet alene skal finde anvendelse på varer, som indeholder tobak.

På den baggrund agter regeringen at tilslutte sig forslaget, forudsat at vi kommer i gennem med vores afgørende prioriteter. Vi ved ikke endnu, om forslaget bliver klar til politisk enighed på rådsmødet i juni, men formandskabet skubber på for at skabe fremdrift i forhandlingerne, og det er derfor vigtigt, at vi får fastlagt den danske holdning nu, så vi kan sætte et godt dansk præg på forhandlingerne frem mod rådsmødet. Jeg håber derfor, at der vil være bred opbakning til regeringens linje. Og, som jeg også nævnte sidst, kommer jeg og orienterer om sagen igen allerede om en måneds tid den 7. juni 2013, hvor jeg forelægger rådsmødet den 21. juni.

Nikolaj Villumsen glædede sig over, at regeringen vil lægge afgørende vægt på at mindske antallet af delegerede retsakter og på lovliggørelsen af løs snus, da det stemmer bedre overens med udvalgets begrundede udtalelse. Det forhandlingsoplæg kunne Enhedslisten støtte.

Merete Riisager mente ikke, det ville overraske nogen, at Liberal Alliance er imod forhandlingsoplægget. Tobaksdirektivets regulering af borgernes frie valg er i partiets optik indbegrebet af det problematiske ved EU. Liberal Alliance mener, at unge mennesker som en del af det at blive voksen skal have lov at træffe valg, herunder at kunne vælge forskellige tobaksprodukter. Direktivets ulovliggørelse af tobaksprodukter, der er mindre farlige end cigaretter, er ud fra partiets perspektiv tosset.

Liberal Alliance glædede sig over, at regeringen vil lægge afgørende vægt på at få ulovliggørelsen af snus ud af direktivet. Merete Riisager spurgte efter en status på e-cigaretterne og om, hvorfra den opfattelse kommer, at unge anser tynde cigaretter for særligt slankende. Hun spurgte derudover, om regeringen fremover vil bruge EU til at ulovliggøre produkter, der ikke passer ind i den sundhedsprofil, som regeringen mener, at borgerne bør have.

Pia Adelsteen var glad for regeringens holdningsændring og spurgte, om bekymringen for delegerede retsakter deles af andre lande. Hun var klar over, at man ikke skal isolere sig i forhandlingerne med alt for mange ultimative krav, men mente ikke, det kunne være så svært at finde meningsfæller, hvad delegerede retsakter angår, eller i det hele taget at alliere sig med andre lande og fordele de punkter, udvalget vil have lagt afgørende vægt på, imellem sig. Ud fra sit kendskab til sydeuropæeres rygevaner mente hun ikke, at det skulle være svært at finde allierede. Hun forstod ikke baggrunden for, at mentolcigaretterne havde fået lavere prioritet end de andre punkter.

Lykke Friis kvitterede for, at ministeren havde vendt skråen. At hun loyalt vil forfægte flertallets synspunkter, var klart – det ligger jo i parlamentarismen. Skulle det vise sig umuligt at komme igennem med mandatet, kunne ministeren komme tilbage til udvalget og prøve at få det justeret.

Sophie Løhde spurgte om ministerens udsagn, om at positionen vedrørende øvrige elementer var uændret, betød, at regeringen vil arbejde for fortsat brug af de såkaldte klistermærker og dåser, som ministeren nævnte, da hun sidst forelagde for udvalget. Hun ville også gerne vide, hvilken sammenhæng regeringen ser mellem spørgsmålet om et revideret tobaksvaredirektiv og L 189, som handler om et dansk forbud mod salg af løs snus.

Sundhedsministeren svarede Merete Riisager, at de tynde cigaretter ønskes forbudt som et element i forbuddet mod produktbeskrivelser og andre elementer, der anses for vildledende. Det fremhæves af Kommissionen, at markedet for tynde cigaretter er i vækst, og at der løbende udvikles nye produkter med stærk appel til de unge. Som eksempel nævnte hun pink cigaretter i læbestiftformede pakker og cigaretter, der i duft og farve minder om slik. Kommissionen henviser til, at tynde cigaretter opfattes som mindre skadelige end andre cigaretter, og at de forbindes med væggtab. Derfor anser Kommissionen cigaretter under en vis diameter for vildledende. Det bakker regeringen op om.

Ministeren svarede Pia Adelsteen, at der er en række andre medlemslande, der nærer de samme bekymringer over delegerede retsakter. Regeringen vil selvfølgelig danne de alliancer, den kan, men vurderer stadig, at den forhandlingsstrategi, ministeren havde lagt op til sidst, er bedre. Nu ville man få det bedste ud af det nuværende mandat.

Ministeren svarede Sophie Løhde, at regeringens holdning til de øvrige elementer var uændret, præcis som hun havde sagt, og at L 189, der skal bringe Danmark i overensstemmelse med EU-lovgivningen, udspringer af den traktatkrænkelssag, som ministeren betragtede som adskilt fra dagens spørgsmål om de fremadrettede regler for salg af tobaksvarer.

Merete Riisager spurgte, om regeringen var enig i den betragtning, at unge vælger tynde cigaretter, fordi de tror, de slanker mere. Hun gentog sit spørgsmål om e-cigaretter.

Sophie Løhde syntes, det var interessant, at ministeren så tobaksvaredirektivet og regeringens forslag om et forbud mod salg af løs snus som to helt adskilte sager. Europaministeren havde sendt et notat til Europaudvalgets formand dateret den 20. december 2012, hvoraf det fremgår, at fremsættelsen af L 189 var blevet udskudt, fordi man ønskede at kende Kommissionens forslag til det reviderede tobaksvaredirektiv, der blev fremsat den 19. december 2012, inden man udarbejdede lovforslaget. Hvordan harmonerer det med sundhedsministerens påstand om, at sagerne er helt adskilte?

Pia Adelsteen spurgte, om det var muligt, at Polen vil gå imod forbuddet mod mentolcigaretter, som halvdelen af landets rygere ryger, og om regeringen i så fald ville støtte landet. Hun afventede også svar på Merete Riisagers spørgsmål om e-cigaretter. Ministeren havde tidligere sagt, at hun gerne ville have dem ud af direktivet, fordi de ikke var tobaksprodukter.

Sundhedsministeren svarede Pia Adelsteen, at regeringen arbejder for en skelnen mellem tobaksholdige og ikketobaksholdige produkter og derfor ikke ønsker, at e-cigaretter, nikotinholdige eller ej, skal omfattes af tobaksvaredirektivet. Den regulering, der lægges op til i direktivet, svarer til den måde, de reguleres i Danmark, nemlig under lægemiddel-lovgivningen. Desuagtet vil regeringen arbejde for at få e-cigaretterne ud af direktivet.

Diskussionen om mulige alliancer og forhandlingsmuligheder er meget hypotetisk, så ministeren ville nøjes med at fastholde, at hun selvfølgelig ville søge alle alliancer og få mest muligt ud af sin forhandlingskapital.

Ministeren svarede Sophie Løhde, at hun ikke mente, der var nogen modstrid mellem det brev, Sophie Løhde refererede til, og hendes eget synspunkt: at de to sager bør diskuteres hver for sig. Regeringen ville se indholdet af direktivforslaget, inden de satte lovarbejdet i gang. Hvis det havde lagt op til at lovliggøre snus, ville regeringen have taget det til efterretning, men den situation er jo hypotetisk. Derfor mente hun ikke, at forhandlingsoplægget havde noget at gøre med traktatkrænkelssagen.

Til Merete Riisager sagde ministeren, at selv om Merete Riisager måske fandt konklusionerne latterlige, havde hun ingen grund til at betvivle Kommissionens undersøgelser af unges syn på tobaksprodukter.

Pia Adelsteen sagde, at de unge måske i højere grad havde brug for en oplysningskampagne, hvis de virkelig tror, at tynde cigaretter er mindre skadelige. Angående e-cigaretter spurgte hun, om det var rigtig forstået, at regeringen ville have e-cigaretter reguleret af lægemiddellovgivningen, og bemærkede, at hun ville ønske, at nikotinholdige e-cigaretter var tilladt i Danmark.

Sophie Løhde bemærkede, at der selvfølgelig ikke er modstrid mellem sundhedsministerens og europaministerens udlægning, når sundhedsministeren ændrer forklaring og siger, at de ikke er helt adskilte alligevel. Hvis man har gjort sig overvejelser om, hvorvidt direktivforslaget ville indeholde en lovliggørelse af løs snus, forstod Sophie Løhde ikke, at ministeren ikke fra begyndelsen ville lægge afgørende vægt på det punkt. Hun bad ministeren bekræfte, at der dermed var en sammenhæng mellem de to sager.

Lykke Friis lagde sig i slipstrømmen på Sophie Løhdes spørgsmål og understregede, at Europaudvalget skal forholde sig til, hvordan det, man giver mandat til, påvirker borgerne og erhvervslivet. Med L 189 vil al snus skulle tages ned af hylderne, mens ministeren kæmper i Bruxelles for, at den kan komme op igen. Det kan blive vanskeligt at forklare udadtil.

Sundhedsministeren pointerede, at regeringen ikke er i tvivl om, at det gældende direktiv indeholder et forbud mod snus. Traktatkrænkelssagen handler i modsætning til dagens diskussion om at få Danmark til at leve op til sine EU-retlige forpligtelser. Regeringen afventede direktivforslaget, fordi det kunne have haft en betydning for Kommissionens vurdering af sagen, hvis den havde besluttet at foreslå en ophævelse af forbuddet. Ministeren afviste Sophie Løhdes påstand om, at regeringen ikke vil arbejde for spørgsmålet om snus. Det har hele tiden ligget i forhandlingsoplægget, forskellen er bare, at den nu vil lægge afgørende vægt på spørgsmålet, hvor den før ville lægge vægt på det.

Hun svarede Pia Adelsteen, at regeringen vil have e-cigaretterne ud af tobaksvaredirektivet, fordi det efter regeringens mening kun skal regulere tobaksholdige produkter. Når regeringen ikke vil modsætte sig, at disse produkter reguleres af tobaksvaredirektivet, hvis et flertal ønsker det, er det, fordi Kommissionens forslag lægger sig tæt op ad den tilgang, man har i Danmark, altså en regulering efter reglerne i lægemiddellovgivningen. I forslaget ligger også en bestemmelse af, hvor meget nikotin der må være i produkterne. Det vil altså ikke ændre meget, hvis det ikke lykkes for Danmark at få de ikketobaksholdige produkter ud af direktivforslaget. Men i de lande, hvor e-cigaretter ikke reguleres efter lægemiddellovgivningen, vil det betyde noget for e-cigaretternes nikotinindhold.

Sophie Løhde kvitterede for ministerens indrømmelse af, at de to sager hænger sammen, idet regeringen afventede, hvorvidt Kommissionen ville lovliggøre løs snus. Det var nye toner, mente hun. Hun bad ministeren oplyse, om regeringen havde regnet det for sandsynligt, at Kommissionen ville gøre det.

Pia Adelsteen spurgte, om direktivforslaget i dets nuværende form vil forhindre andre lande i at sælge nikotinholdige e-cigaretter. Det vil være problematisk, fordi mange ned-sætter eller udfaser deres cigaretforbrug ved hjælp af dem. Men derudover mente hun, at forhandlingsoplægget var faldet på plads, og Dansk Folkeparti kunne godt støtte det.

Sundhedsministeren afskrev Sophie Løhdes spørgsmål om, hvad regeringen ville have gjort, hvis Kommissionens forslag havde været anderledes, som hypotetisk. Der blev ikke lagt op til at ændre ved det gældende forbud, og hun hørte heller ikke Venstre påvise, hvordan det i så fald skulle have ændret ved Danmarks pligt til at følge EU-lovgivningen.

Sundhedsministeren opfordrede til at holde tungen lige i munden, idet hun besvarede Pia Adelsteens spørgsmål: I direktivforslaget er der fastsat minimumsgrænser for, hvornår et produkt omfattes af direktivet. Er nikotinmængden i et produkt under den grænse, kan det sælges frit med en sundhedsadvarsel på, og er det over minimumsgrænsen, falder det ind under lægemiddellovgivningen.

Sophie Løhde undrede sig over, at ministeren ikke mente, Kommissionens direktivfor-slag havde betydning for L 189, når man ville afvente det for at se, om det indeholdt en liberalisering af salg af løs snus. Havde regeringen virkelig troet, at forslaget ville indehol-de en lovliggørelse på området? Og kunne ministeren forstå, at nogen fandt det mærke-ligt at bede om opbakning til et forbud mod løs snus og på den anden side at arbejde for at lovliggøre det?

Sundhedsministeren kunne ikke se det chokerende i, at hun svarede på, hvorfor rege-ringen afventede Kommissionens forslag, når Sophie Løhde nu spurgte hende om det. Det har ikke haft nogen betydning for regeringens opfattelse af gældende ret, hvad Kommissionen foreslog, gentog hun. Jurister med ekspertise på området fandt det klok-keklart, at dansk lovgivning ikke for øjeblikket er i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Regeringen afventede direktivet, fordi en eventuel liberalisering af salg af løs snus kunne have betydning for Kommissionens håndtering af sagen. Traktatkrænkel-sessagen skulle ifølge ministeren ses uafhængigt af dagens forhandlingsoplæg om de fremadrettede regler på området. Det mente hun at Venstre godt var klar over, hvorfor der nok var tale om politisk drilleri, hvad hun selvfølgelig bød velkommen på denne fre-dag eftermiddag. Det undrede hende dog, at der kunne være tvivl om, hvorvidt Danmark skal overholde sine EU-retlige forpligtelser.

Lykke Friis rettede ministeren: Ingen var chokerede, og ingen havde nogen interesse i at forlænge mødet unødigt – hun syntes dog ikke, at ministeren svarede på, hvorvidt rege-ringen på noget tidspunkt troede, der var mulighed for, at Kommissionen via det nye to-baksdirektiv ville legalisere salg af løs snus.

Til den mere formelle del sagde hun, at når regeringen nu ville lægge afgørende vægt på at tillade løs snus og mindske antallet af retsakter, kunne Venstre støtte forhandlingsop-lægget.

Sundhedsministeren mente ikke, hun kunne komme det nærmere, end at regeringen afventede Kommissionens direktivforslag og derefter gik i gang med at udarbejde sit eget lovforslag.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var et flertal mod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Liberal Alliance ytrede sig imod det.

Mødet sluttede kl. 14.15